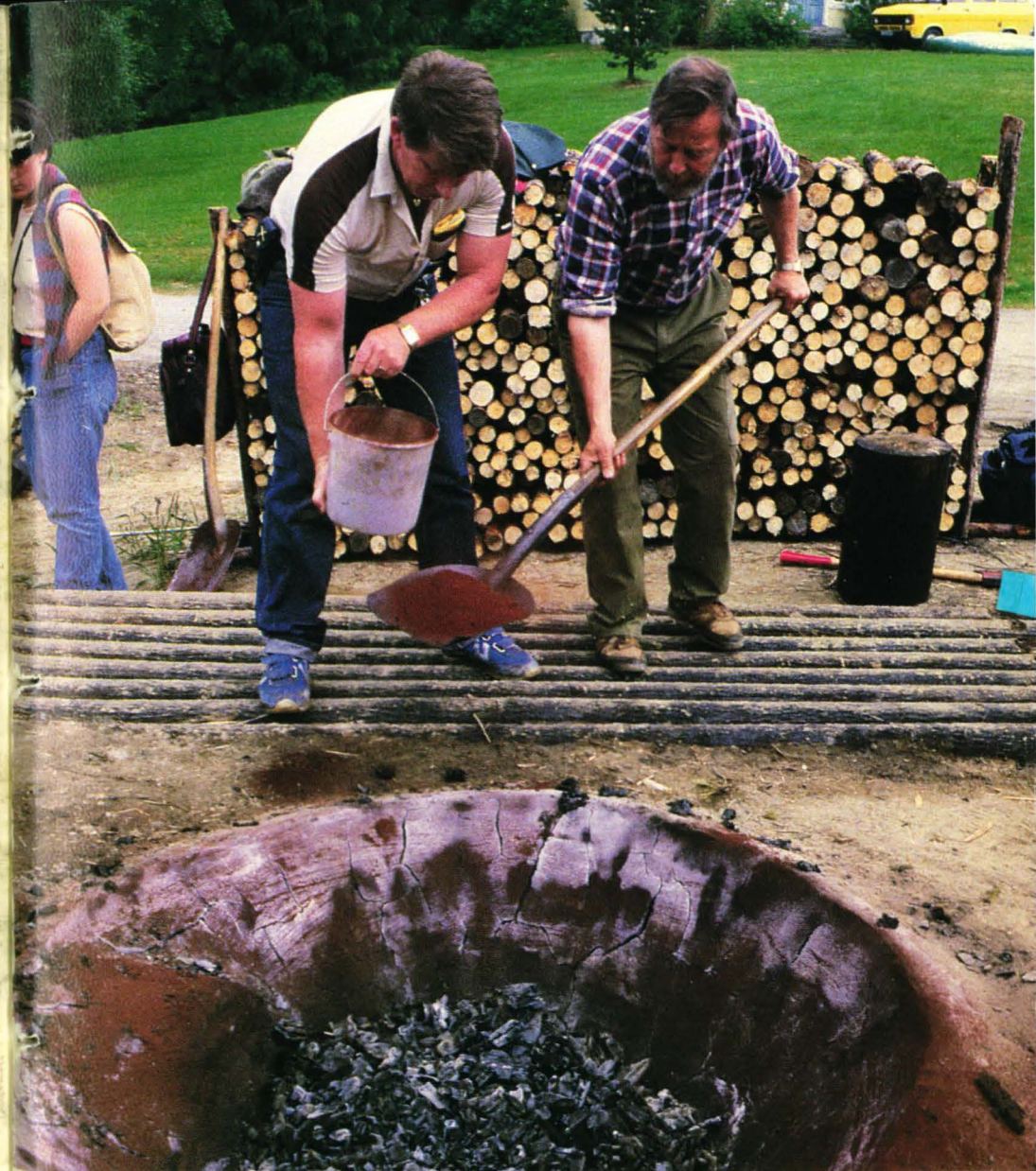

ISBN 82-7104-135-5

NORSK SKOGBRUKSMUSEUM
SKOGBRUK, JAKT OG FISKE

Årsberetning og regnskap 1985

INNHold

1. Museets organer og administrasjon		6. Annen utadvendt virksomhet	
1.1 Representantskapet	1	6.1 Kunstnerutstillinger	38
1.2 Styret	2	6.2 Andre utstillinger	40
1.3 Personale	4	6.3 Arrangementer	41
2. Vedlikehold og utbygging		7. Publikumsbesøk og markedsføring	
2.1 Uteareal og friluftsamlinger	8	7.1 Publikumsbesøket	51
2.2 Vedlikehold innendørs	8	7.2 Salgsvirksomheten	53
2.3 Magasinhallen	10	7.3 Markedsføring	53
2.4 Sørlietøa ved Osensjøen	11	8. Representasjon	
3. Museumsfaglig virksomhet		8.1 Museumsorganisasjoner	55
3.1 Forskning og utviklingsarbeid	12	8.2 Seminarer, konferanser o.l.	57
3.2 Arkiv- og feltarbeid	12	8.3 Studiebesøk	58
3.3 Forelesninger og faglige foredrag ...	17	8.4 Annen representasjon	59
3.4 Publisering	18	9. Gaver	
3.5 Produksjon av film	20	9.1 Spesielle gaver	60
3.6 Foto og film	21	9.2 Givere av gjenstander i 1985	61
3.7 Bibliotek og arkiv	24	9.3 Givere av litteratur i 1985	61
3.8 Samling og magasin	27	10. Medlemmer	
3.9 annet faglig arbeid	28	10.1 Medlemstallet pr. 31.12.85	63
4. Akvariet		11. Økonomi	63
4.1 Teknisk	29	Regnskap	
4.2 Biologisk	29	Resultatregnskap	64
4.3 Rådgivning, undervisning, besøk og kontaktskapende virksomhet	31	Balanse	66
5. Skoletjenesten		Spesifikasjon av driftskonti	69
5.1 Besøktallet i 1985	32	Noter til regnskapet	74
5.2 Emnevalg og undervisningsformer ..	37		
5.3 Kurs- og planleggingsdager	38		

Forsidebilde:

Myrmalmbrenning i Ole Olsen Evenstads blesteroavn under representantskapets møte 20.6-1985. Foto: J. K. Nysæther.

NORSK SKOGBRUKSMUSEUM

Skogbruk, jakt og fiske

Hans Majestet Kong Olav V,
Norsk Skogbruksmuseums høye beskytter.

Æresmedlemmer:
Magne Midttun
Wilhelm Matheson

1. MUSEETS ORGANER OG ADMINISTRASJON

1.1 Representantskapet

Museets representantskap har følgende innvalgte medlemmer:

Fylkesmann Odvar Nordli, Hedmark
Ordfører Olav Sæter, Elverum

Følgende institusjoner og organisasjoner danner museets representantskap:

Det norske gjensidige Skogbrandforsikringsselskap
Det norske Skogselskap
Direktoratet for naturforvaltning
Direktoratet for Statens Skoger ved statsskogsjefen
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Norges Landbruksvitenskapelige Forskningsråd
Norges Naturvernforbund
Norges Skogeierforbund
Norges Skogteknikerforbund
Norsk Almenningsforbund
Norsk Forstmannsforening
Norsk Institutt for Skogforskning
Norsk Skog- og Landarbeiderforbund

Norske Tømmermålingssjefers Forening
 Papirindustriens Sentralforbund
 Skogbrukets Arbeidsgiverforening
 Skogbruksinstituttene ved NLH
 Skogbrukets og Skogindustrienes Forskningsråd
 Skogbruksforeningen av 1950
 Skogavdelingen i Landbruksdepartementet ved skogdirektøren
 Trelastindustriens sentralforbund
 Wallboardfabrikkenes Felleskontor
 Verdens Villmarksfond

Representantskapsmøtet ble holdt torsdag 20.6.85. 17 av representantskapets medlemmer var representert. Representantskapet behandlet regnskap og budsjett samt foretok valg av styre. Følgende tre styremedlemmer var på valg: Truls Gram, Gunnar Lerfaldet og Erik Munthe-Kaas. Samtlige ble gjenvalgt og det samme ble de personlige varamenn Torgeir Fryjordet, Knut Torp og Helge Vikan. Ivar Aavatsmark og Truls Gram ble gjenvalgt som henholdsvis formann og varaformann.

Etter møtet fikk møtedeltagerne overvære den første jernbrenningen i museets blesterovn (se kap. 6.3), og deretter var det omvisning i den nye magasinhallen.

Under representantskapsmiddagen ble Konrad Eggen hyllet for sin innsats ved museet gjennom 14 år. Eggen sluttet i sin stilling som spesialarbeider den 1.7. etter oppnådd pensjonsalder.

1.2 Styret

Styrets sammensetning:

(Tallene i parantes angir det år vedkommende er på valg)

Styremedlemmer:	Personlige varamenn:
Ivar Aavatsmark (formann) (1986)	Halfdan Brevig (1986)
Truls Gram (varaformann) (1988)	Torgeir Fryjordet (1988)
Gunnar Lerfaldet (1988)	Knut Torp (1988)
Erich Mathiesen (1987)	Sverre Skurdal (1987)
Tore Paulsen-Næss (1986)	Oddvar Stenerud (1986)
Svein Morgenlien (1987)	Per Søilen (1987)

Erik Munthe-Kaas (1988)
 Håkon Sæle (ansattes
 representant) (1987)
 Sverre Østhagen (Hedmark
 fylkes representant) (1988)

Helge Vikan (1988)
 Trond Nystuen (1987)

Olav Sæter (1988)

Styrets formann	Ivar Aavatsmark
Styrets varaformann	Truls Gram
Arbeidsutvalg	Ivar Aavatsmark
	Truls Gram
	Tore Fossum
	Wilhelm Matheson
	(styreoppnevnt)
Representantskapets ordfører	skogdirektør Oluf Aalde
Representantskapets varaordfører	statsskogsjef Ola Bjørnstad
Sekretær for styre og	
representantskap	Wilhelm Matheson
Kontrollkomite	Per Berg Eid (1986)
	Arne Bakken (1987)
	Kristian Løvenskiold (1988)
Valgkomite	Henry O. Foyn (1986)
	Jon Lykke (1987)
	Knut Dæhlen (1988)
Revisor	Statsaut.rev.Asbjørn Pedersen

Det er i 1985 holdt 4 styremøter. Foruten budsjettet har styret bl.a. behandlet følgende saker:

- Bygging av magasinhall
- Videre utbygging av museet
- Plan for Sørlistøa
- Diverse ansettelsessaker og stillingsinstrukser

Arbeidsutvalget har holdt ett møte i 1985.

1.3 Personale

Museumsdirektør	Tore Fossum
Undervisnings-/utstillingsleder	Jostein K. Nysæther
Amanuensis/akvarieleder	Christian Andersen
Amanuensis	Øivind Vestheim
Vit.ass.	Magne Rugsveen
Kontorsjef	Egil M. Kristiansen
Førstekontorfullmektig	Kari Q. Andersen
Kontorfullmektig (til 1.9.)	Hjørdis Furuheim
Kontorfullmektig (vikar fra 9.4.)	Ragnhild Helén Haugen
Forvalter	Håkon Sæle
Vaktmester (fra 1.3.)	Odd L. Jensen
Fotograf	Ole Th. Ljøstad
Akvarierøker/museumsingeniør	Trond Nystuen
Spesialarbeider (til 1.7.)	Konrad Eggen
Spesialarbeider (fra 1.7.)	Stig Norderhaug
Hjelparbeider	Ottar Høiby
Hjelparbeider	Werner Øien
Resepsjonsbetjent	Tordis Fossum
Resepsjonsbetjent (deltid)	Gerd Stensvehagen
Resepsjonsbetjent (deltid)	Synnøve Sætre
Renholdsbetjent	Åse Fløien
Renholdsbetjent	Gerd Stensvehagen
Renholdsbetjent (avløser til 15.10.)	Aud Furulund

Hjørdis Furuheim sluttet i sin stilling som kontorfullmektig ved oppnådd aldersgrense den 1.9. Hun har imidlertid fortsatt på deltid med spesialoppdrag for muset.

Odd L. Jensen tiltrådte som vaktmester ved museet den 1.3. Det var 70 søkere til stillingen.

Ragnhild Helén Haugen tiltrådte den 9.4. i et årsvikariat som kontorfullmektig.

Konrad Eggen fratrådte sin stilling 1.7. ved oppnådd pensjonsalder.

Stig Norderhaug tiltrådte som spesialarbeider 1.7., men sa opp sin stilling og fratrådte 31.12.

Hjørdis Furuheim sluttet som kontorfullmektig 1.9. ved oppnådd aldersgrense. Hun fortsetter imidlertid med spesialoppdrag. Gotisk skrift er en av hennes spesialiteter. Her er hun i sving med Glomma fellesfløtings arkiv. Foto: O.T.L.

Odd Jensen tiltrådte som vaktmester 1.3. Her er han i sving med å støpe modell av slepebåten "Trysil-Knut". Foto: O.T.L.

Følgende har avtjent sivilteneste ved museet i 1985: Christian Røhne (til 8.5.), Øyvind Åge Berg, Erik Evenrud, Helge Hagen (30.5.-27.9.), Stig Lillehaug (fra 1.9.) og Jørn Nordjordet (fra 25.11.).

Ungdomskoleelev Trine Fredrikstad har hatt utplassering en dag i uka siden 26.8. Hun har arbeidet i resepsjonen.

Morten og Steinar Andersen har arbeidet som hjelperøktere i akvariet i ca. 12 timer pr uke.

Følgende har arbeidet ved museet i sommersesongen: Venke Nystuen, Gry Osvold, Heidi Løken, Knut Sanne-Gundersen, Hans Petter Meinich, Toril Vestad, Christina Søgård og Berit Aaseth.

Berit Riis har sporadisk arbeidet som omviser og resepsjonsbetjent gjennom hele året.

Ragnhild Helén Haugen tiltrådte som kontorfullmektig 9.4. Her er hun i sving ved sentralbord og callingenhet. Foto: O.T.L.

Konrad Eggen sluttet 1.7. etter å ha vært 14 år ved museet. Her er han i ferd med neverløping. En av hans mange ferdigheter er å lage gjenstander av never. Foto: O.T.L.

2. VEDLIKEHOLD OG UTBYGGING

2.1 Uteareal og friluftsamlinger

Et areal på ca. 5 da nord for Klokkergårdsveien er tilsådd som plen og kan ved større arrangementer tjene som parkeringsplass. Den tar ca. 300 biler og er et viktig tilskudd til museets parkeringsareal.

Det er satt opp flettverksgjerde syd for administrasjonsfløyen og langs museets nordgrense helt ned til Glomma. Over stien ved Glomma er det satt gangsluse. Det er nå gjerde rundt hele museets areal, og det er dermed bedre kontroll med publikum. Vi håper at vi nå skal slippe bruk av tråsykler og motorsykler i museets friluftsamlinger og parkareal.

Scenen på Fossekallen er tatt i bruk til friluftsansamlinger, og for publikum er det laget ca. 50 benker, dels av halvkløvninger og dels av 3" x 7" impregnert plank.

Taket på Sølensjønaustet er reparert med nye torvvoler og torvvolskroker.

Jernblesterovnen som ble påbegynt i 1984, ble gjort ferdig for brenning av myrmalm. De to store blesterbelgene ble laget i verkstedet og montert til ovnen. Det nødvendige utstyr for lett å kunne trå belgene er også kommet på plass.

Rekkverket på brua fra hengebrua til forbygningen langs Glomma er sveiset i solid rørkonstruksjon. Det er videre foretatt hogst og rydding på begge sider av forbygningen mot Prestfossen.

Alt treverk på museumsbygningen samt taket på sandkassa i lekearealet er beiset. I forbindelse med taklekkasje i kontorfløyen er det laget en inspeksjonsluke slik at man kan komme til for å lokalisere lekkasjer.

2.2 Vedlikehold innendørs

Det har skjedd en viss omorganisering i kontorfløyen som følge av en utvidet kontoradministrasjon og en noe endret struktur. Dette har medført visse bygningsmessige arbeider samt ommøblering på flere kontorer. Sentralbordet er flyttet fra hovedsekretariatet til eget

Werner Øien i sving med oppmåling av fiskesløe fra Tesse. Den nye oppmålingsinnretningen er først og fremst beregnet på båter, men alle større gjenstander kan oppmåles og tegnes ved hjelp av denne. Foto: O.T.L.

kontor. Museumsingeniøren har også fått eget kontor i kontorfløyen hvor sentralenheten for EDB-anlegget er plassert.

I underetasjen er tre kontorrom gjort ferdig. Det er forvalter-/vaktmesterkontor, fotoregistreringsrom med EDB-terminal samt arkivrom for foto.

I underetasjen er det også konstruert og montert en praktisk enhet for oppmåling av båter. Båten (inntil 8 m) monteres til en fast akse, og ved måleinstrumenter som går på skinner kan alle ønskelige mål tas, slik at båtene kan tegnes i plan og snitt med vannlinjer og ønskelige detaljer.

Det er laget ny spalte med glass i auditoriets filmrom. Dette gjør det mer praktisk å bruke film- og lysbildeapparatene.

I museumshallen er scenelyset ytterligere forbedret, og det er laget et eget trilleskap for det tekniske utstyret som trengs i forbindelse med dette.

I akvariet er diverse bygningsmessige arbeider utført i forbindelse med montering av fem nye akvarieenheter. Det er også laget to nye bord til kopieringsrommet i fotoavdelingen.

Museet er avhengig av å bruke skyvevinduerne i andre etasje for ventilasjon. Av sikkerhetsmessige grunner er det nå laget gitter til vinduene.

Publikumstolettene er pusset opp og malt, og det samme gjelder taket i biblioteket og to kontorer. Tepperensing og annen rengjøring følger løpende rutiner.

2.3 Magasinhallen

I forbindelse med nedleggingen av fløtingen i Glomma må museet ta hånd om båter og annet fløtingsmateriell. Større driftsteknisk utstyr fra skogbruket er også plasskrevende. Dette har ført til at museet har funnet det riktig å bygge et større kaldt lager som magasin. Magasinhallen har en grunnflate på 15 x 43 m, som vil si 645 kvm.

Magasinhallen under bygging. Foto: O.T.L.

Den har bærekonstruksjon i stål og utvendig trepanel. Det er brede skyvedører i begge gavlvegger som gjør det mulig for lastebiler med kran å kjøre inn og ut av hallen med last. Hallen er plassert i forbindelse med Klokkegårdsbebyggelsen. Den får dermed forankring i et miljø og virker ikke skjemmende. Det er firmaet Martin M. Bakken som har hatt entreprisen. Byggingen ble gjennomført fra mai til fellesferien i juli. Treverket har fått to strøk beis.

Magasinhallen har kostet ca. kr. 860.000.-. Den er finansiert av skogbrukets rentemidler ved bevilgninger i 1985 og 1986.

Hallen ble tatt i bruk som utstillingshall under De Nordiske Jakt- og Fiskedager i august. Knivmakerne hadde sine demonstrasjoner der, og mange firmaer hadde salgsstands. Dette er bare en midlertidig bruk av hallen inntil den blir fylt av museumsgjenstander.

2.4 Sørlistøa ved Osensjøen

Museet har kjøpt Sørlistøa ved Osensjøen av Glomma Fellesfløtingsforening med tanke på å bygge ut stedet som fløtingsmuseum. Arealet er på 21 da, og det står i alt seks bygninger på området: fløterkoie, båthus, lensehus (tidligere vedhus), smie, maskinhus og do. Dessuten har museet kjøpt slepebåten Trysil-Knut. Det hører slipp og molo til anlegget. Museet er i gang med planlegging av utbygging og drift av den nye museumsenheten. Den 5.9. var syv av museets ansatte på Sørlistøa for gjennomgang av bygninger og anlegg og for drøfting av fremdrift.

3. MUSEUMSFAGLIG VIRKSOMHET

3.1 Forskning og utviklingsarbeid

Museets største forskningsarbeid for tiden er "Prosjekt Glomma", som ble innledet i 1984 og ble gitt en fyldig presentasjon i forrige årsberetning. Prosjektet er ført videre ved sikring av ulike typer kildemateriale og gjennom bevaring og dokumentasjon av faste kulturminner, innsamling av gjenstander, fotodokumentasjon, arkivstudier, kopiering og avskrivning av arkivmateriale osv. En del av materialet er også blitt vitenskapelig bearbeidet og lagt til rette for bruk i utstillinger. Når det gjelder nærmere enkeltheter i arbeidet med "Prosjekt Glomma", er dette omtalt i underkapitler nedenfor.

I akvariet foregår et kontinuerlig registrerings- og videreutviklingsarbeid.

Museet har fått gjennomført to radiologiske dateringer. Den ene gjelder en stokkebåt funnet i Lytingsvatnet i Fyresdal i Telemark. Dateringen ga en alder på $AD\ 975 \pm 65$ år, altså sen vikingtid. Det er ingen tidligere dateringer av stokkebåter fra Vest-Telemark. Dateringen har dermed gitt viktig ny kunnskap. Selve båten er meget godt bevart.

Den andre radiologiske dateringen gjelder fiskesløy fra Tesse, som ga resultatet $AD\ 1540 \pm 90$ år. Museet har en tidligere sløedatering fra Tesse med alder $AD\ 1535 \pm 75$ år. Fisket i Tesse er i kulturhistorisk sammenheng interessant, og forskningsarbeidet vil fortsette i årene fremover.

Museet har gjennom lengre tid sett kniven som et sentralt forskningsemne. Det er samlet inn kniver og opplysninger om knivmake-re fra hele landet. Rugsveen har særlig drevet innsamlingsarbeid i Hedmark.

3.2 Arkiv- og feltarbeid

Fossum har hatt flere møter og befaringer i forbindelse med nedleggingen av fløtingen i Glomma. Han har hatt fire befaringer på Fetsund og Øyeren, dels sammen med Vestheim. Et hovedspørsmål

har vært muligheten for bevaring av Fetsund lenser. Viktig har det også vært å få sikret gjenstander og arkiver for museet.

Fossum har videre vært med på to møter og en befaring av Kjellåsdammen med tilhørende hus i Flisa. På slutten av året ble det avgjort at Åsnes kommune får overta Kjellåsdammen og vil holde den ved like som kulturminne.

Fløtingens eiendom på Åsheim i Rendalen er avhendet, og Fossum var til stede og overtok gjenstander og arkiver til museet. Samtidig tok han lydbåndopptak av Sigvart Svarstad som har vært "siglar" (nærmest båtsmann) og kaptein på slepebåten "Storsjø".

Fløtingens eiendom på Rena er også avhendet, og Fossum og Vestheim var sammen om å sikre det fløtingsmateriale museet ikke har fra før.

Fossum har tatt lydbåndintervju med Olai Langholen om fløting i Agåa i Elverum og med Konrad Eggen om all den kunnskap han har fra et langt liv i skogen.

Gården Vik i Stange har gamle og rike tradisjoner med allsidig virksomhet og har bl.a. hatt stanghammer, sagbruk og høvleri. En del av det nyere arkivet er overdratt museet etter gjennomgang av Fossum.

I juli var Fossum med på arkeologiske utgravinger i Vuludalen i Rondane under ledelse av professor Arne Skjølsvold. Det er lange rekker av reinsdyrgraver på begge sider av Vulua, og langt inne i dalen ca. 1000 m o.h. er det registrert ca. 30 gravhauger som forteller om et fangstsamfunn i vikingtid/tidlig middelalder.

I de første dagene av august var Fossum med på utgravingen av boplassen på Tøftom i Grimsdalen på Dovre under ledelse av første-konservator Egil Mikkelsen ved Universitetets Oldsaksamling. Det er denne boplassen som er benyttet av fangstmennene som drev massefangstanlegget det er modell av i museets jakt- og fangstavdeling. Et stort funnmateriale, ikke minst av knokler, vil gi verdifulle opplysninger om dette fangstsamfunnet etter hvert som analysene blir gjennomført. De radiologiske dateringene så langt ligger hovedsakelig mellom år 900 og 1200 e.Kr.

I de siste dagene av august foregikk utgraving av den gamle fangst-boplassen på Svevollen i Elverum under ledelse av Egil Mikkelsen. Nysæther og Fossum deltok fra museet. Det ble funnet et rikt knok-

Fra de arkeologiske utgravingene i Grimsdalen i august. I det omfattende knokkelmaterialet er det bl.a. funnet ben av saltvannsfiskene torsk, brosme og ål som forteller om matforsyninger fra kysten til innlandet. Lederen av utgravingene, førstekon-servator Egil Mikkelsen, sitter i sentrum av bildet og tegner. Foto: T.F.

kelmateriale, bl.a. av bever, og en steinøks som er antatt å være 8000 år gammel. Dette er i så fall den eldste kjente steinalderboplassen i Hedmark.

Skogbrannvaktårnet på Mistberget i Eidsvoll ble befart i oktober med tanke på mulig flytting til museet. Det er imidlertid et sterkt ønske lokalt om å bevare tårnet på stedet. Akershus Skogselskap som eier har i samråd med museet overdratt tårnet til en organisasjon som heter "Mistbergets Venner".

I november var Fossum på befaring av gården Østre Lund i Våler som eies av Olaug Hoel. En del gjenstander, vesentlig fra skogbruk, ble gitt til museet.

Det meste av Vestheims arkiv- og feltarbeid har foregått i forbindelse med dokumentasjon av Glommavassdragets fløttingshistorie. I alt er det blitt ca 25 dager med dokumentasjonsarbeid under fløting og studier i Glomma Fellesfløttingsforenings arkiv på Fet-

sund. I tillegg kommer 5-6 dager med befaringer i ulike deler av vassdraget, særlig nedenfor Bingen og i Renavassdraget. Dessuten har Vestheim, til dels sammen med Fossum, hatt flere møter med fløttingsadministrasjonen.

25.2. var Fossum og Vestheim i møte med administrasjonen i Norsk kulturråd, og la fram museets arbeid med "Prosjekt Glomma" og behovet for støtte til bl.a. registreringer ute i vassdraget. 23.9. hadde Kulturrådet befaring på Fetsund lenser med tanke på bevaring av anlegg både på land og i elva. Vestheim deltok på Kulturrådets møte etter befaringen.

Registrering og fotografering av fløtingen har foregått gjennom hele fløtingssesongen, og Vestheim og Ljøstad har fulgt fløtingen helt fra den øverste utslagsplassen ved Glomstadmora til tømmerinntaket ved Borregaard Fabrikker. For det meste har feltarbeidet foregått i Glomma (hovedelva), men det er også fotografert og foretatt registreringer i Letjerna og i Flisavassdraget, særlig Haldammen.

Glommatømmeret skal gjennom tunnelen ved Solberg foss for siste gang. Foto: O.T.L.

Om fløtingen er slutt i Glomma, fortsetter den i Trysilvassdraget. Dette er fra fløtingen i Grøna. Foto: O.T.L.

Som i fjor er det med stort utbytte nyttet fly for fotografering av tømmerslep (over Øyeren og fra Glennetangen til Oppsund ved Borregaard) og faste fløtingsinnretninger. Ljøstad og Vestheim har hatt et svært godt samarbeid med pilot Håkon Løkken (som selv er fotograf). Flyturene har samtidig vært av stor betydning som befaringer over store deler av vassdraget.

Vestheim og Ljøstad har også hatt noen dager med feltarbeid i Trysilvassdraget. En del av vassdraget er blitt befart og fotografert fra fly. Dessuten var de to med på slipp av damvann og sluttrensing i Grøna/Tannå-vassdraget 17.-18.6. Åpning av dammene langt oppe i vassdraget foregikk nattetid.

Ellers var Vestheim ved to anledninger i august og september sammen med Reidar Solli og fisket "vemme" (lagesild) i Havsjøen i Eidskog.

I forbindelse med utarbeidelse av foredraget om kniver i Hedmark har Rugsveen hatt forskjellige reiser rundt i fylket. I august var han

i Mora i Sverige og besøkte Jønssons knivfabrik og Frosts knivfabrik.

Museet har fått henstilling fra Lom Heimbygdslag om det kan bista i deres arbeid med fisket i Tesse. Rugsveen var på befaring der 27.8. Han var i juni på befaring i Svullrya i forbindelse med tjæremilebrenning.

3.3 Forelesninger og faglige foredrag

Under Elverum historielags møte på Norsk Skogbruksmuseum 11.6. holdt Fossum foredrag med lysbilder om "Fløtingstradisjoner i Elverum", og Vestheim om "Glommavassdragets fløtingshistorie".

I forbindelse med arkitektkonkurransen for Norsk Vegmuseum holdt Fossum foredrag om "Spesialmuseer og deres oppgaver" for ca. 100 arkitekter 23.9.

Den 29.11. holdt Fossum foredrag med lysbilder i "Skogbygdingen" med emnet "Einer - en mangfoldig busk".

Under seminaret for etnologistudentene 23.4. ble det holdt følgende forelesninger:

- Fossum: Skogforhold og bosetningshistorie
- Rugsveen: Kull og cirkumferens. Kullbrenning og arbeid for Røros kobberværk.
- Vestheim: Skogsarbeid - årssyklus, arbeidskraft og teknologi

Andersen har holdt forelesninger og foredrag for flere grupper i museet - ofte kombinert med omvisninger på for- og baksiden i akvariet. Foruten besøk fra videregående skoler nevnes spesielt studiebesøk av to kolleger fra Tanzania, Monica Sumari og Jackson Kihyo. Monica, som kom fra Arusha, er økolog, og Jackson arbeider innenfor skole- og publikumstjenesten i Dar el Saalam. Begge representerte Nasjonalmuseet i Tanzania. Besøket på Norsk Skogbruksmuseum var kommet i stand som følge av en henvendelse fra Direktoratet for utviklingshjelp (NORAD). Andersen la opp et 3-ukers studiebesøk i Norge for Sumari og Jackson i samarbeid med Norsk Museumspedagogisk Forening, hvorav de tre siste dagene ble tilbrakt på Norsk Skogbruksmuseum.

En gruppe på 18 NORAD-stipendiater (vassdragsingeniører), som deltok på et årskurs i "Vassdragsutbygging" ved Norsk Hydro-

teknisk Laboratorium/SINTEF-gruppen i Trondheim besøkte akvariet. Andersen holdt forelesning om "Regulated streams and the impact on the environment" med hovedvekt på fisk og fiskeproduksjon før og etter reguleringsinngrepet. Samtidig fikk stipendiatene stifte nærmere bekjentskap med de viktigste fiskeartene i norske vann og vassdrag.

I forbindelse med aktivitetsdager i Trysil husflidslag, holdt Rugsveen 21.4. et lysbildeforedrag om kniver og knivtradisjoner. Forelesninger ved seminar for skogbruksstudentene på Ås 8. og 9.3.:

Rugsveen: "Kulturminnevern. Orientering om lovverket. Hovedtyper av kulturminner i utmark."

Vestheim: "Glommavassdragets fløtingshistorie" og "Kjerraten og kjerratsamfunnet i Åsa".

På knivseminaret som ble avviklet ved museet 9.-11.8. holdt Rugsveen foredrag med tittelen: "Kniver, knivsmiing og knivmaking i Hedmark".

Nysæther har holdt to dobbeltforelesninger for etnologistudentene ved Institutt for etnologi i Oslo over temaet fagdidaktikk og undervisning i museer.

Vestheim har videre holdt følgende foredrag og forelesninger: 7.1. på Vinterseminaret (universitetenes historikerkonferanse) på Røros og 10.10. på møte i Norsk historikerforening, Universitetet i Oslo. Emne: "'Prosjekt Glomma" - et eksempel på dokumentasjon og forskning ved et museum."

11.11. under Glomma Fellesfløtingsforenings fest for fløterveteraner på museet: Foredrag om Glomma-fløtingens historie med lysbilder fra de siste to års feltarbeid.

3.4 Publisering

Særpublikasjon nr. 7

Museets særpublikasjon nr. 7 ble utgitt i desember. Den er skrevet av Rugsveen og har tittelen: "Lågåsildfisket i Fåberg. Endring i form og bruk 1850-1960". Særpublikasjonen baserer seg på Rugsveens mastergradsavhandling fra 1983 med enkelte forandringer. Særlig bør understrekes det omfattende og verdifulle fotomaterialet som har kommet til. Lågåsildfisket hører til vårt lands største innlandsfiskerier med en meget rik redskapskultur. Redskaper og redskaps-

bruk er hovedtemaet i avhandlingen. Den er et verdifullt tilskudd til den beskjedne litteratur som finnes om ferskvannsfiskets historie i Norge. Rugsveen har selv hatt ansvaret for produksjonen av boka.

Det ble satset sterkt på å utnytte salgsmulighetene før jul og boka har hatt et godt salg.

I forbindelse med utgivelsen av Særpublikasjon nr. 7 lagde NRK-Oppland et radioprogram om fisket. Rugsveen var gjennomgangsfiguren i dette programmet. Det ble først sendt i Opplandssendinga og senere den 15.12., i programmet "Grønn time" (Landbrukshalvtimen).

Revidert norsk fører

Den norske føreren har en tid vært utsolgt, men kom i 1985 i ny, revidert utgave. Alle kapitler er gjennomgått og revidert. Dessuten har alle nye utstillinger inne og alle nye bygninger som er flyttet til friluftsamlingene, fått sin omtale. Den nye føreren er på 100 sider og har et hendig lommeformat. Den er viktig overfor enkeltpersoner, grupper og klasser når det gjelder formidling av museets materiale. Det er Rugsveen som har vært koordinator for revisjonsarbeidet og trykking av den nye føreren.

Knivrapport 1984

De foredragene som ble holdt i forbindelse med Knivseminaret ved De Nordiske jakt- og fiskedager i 1984, ble samlet i et hefte laget ved museet. Det inneholdt i alt 8 foredrag.

Vitenskapelige artikler

Vestheim:

- "Muntlige kilder er viktige kilder". Gammalt frå Stange og Rome-dal 1985, 2. 74-85 (12 s).
- "Fløting i Glommavassdraget. Dokumentasjon og bevaring". Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring. Årbok 1985, s. 153-72 (20 s).

Rugsveen:

- "Fåberg kirke til salg 1723". Årbok for Gudbrandsdalen 1985.

Andre artikler

Fossum:

- Kapitlet om norsk jakt- og fangsthistorie i fembindsverket *Jakt, Fiske, Friluftsliv*. Bd. IV. Tiden Forlag (1986).
- Kjerraten i Åsa. Aftenposten 13.2.85.

Christian Andersen:

- Museumsstruktur og formidling. Leder i *Museumsnytt* nr. 1, 1985.
- Tause museer. Leder i *Museumsnytt* nr. 3-4, 1985 (sammen med Ragnar Pedersen).
- Publikumsundersøkelse ved Norsk Skogbruksmuseum. *Museumsnytt* nr. 3-4, 1985.
- ICOM-CECAs arbeidskonferanse i Dusseldorf okt. 1984. *Norsk ICOM Nytt* nr. 11, 1985.

Rugsveen:

- Kniven - formidling av kulturhistorisk gjenstandsmateriale. *Museumsnytt* 3-4, 1985.

Øivind Vestheim:

- "Prosjekt Glomma" ved Norsk Skogbruksmuseum. Tømmerfløting i Glommavassdraget - dokumentasjon og bevaring". *Museumsnytt* nr. 2, 1985.
- Notat om fotodokumentasjon av Glommavassdragets fløtingshistorie trykt i avisene Indre Akershus Blad og Akershus Arbeiderblad 24. januar.

3.5 Produksjon av film og video

De avsluttende opptakene til einerfilmen er tatt i Vik og Sogndal i Sogn, i Aremark, Idd og på Hvaler i Østfold og i Elverum. Olav Kyrre Grepp er filmfotograf og Fossum fagkonsulent.

De siste opptakene til en film om fløting er tatt på Fetsund og Glennetangen. Det er Per Egil Hovind som er filmfotograf og Fossum som er fagkonsulent.

For første gang er det i år gjort videoopptak fra fløtingen i Glomma. Det er tatt opp flere timer med video, noe som er et viktig og nyttig supplement til det vanlige fotodokumentasjonsarbeidet som

ellers gjøres ved museet. Noen av våre videoopptak fra fløtingen i Elverum ble vist på et lokalt TV-selskap i Elverum, Risi-Kabel, i juni. Tekstkommentarene var forfattet og ble lest av Vestheim. Det utstyret som ble brukt i år var lånt, men erfaringene er såpass gode at det vil bli vurdert om det bør anskaffes eget videoutstyr.

3.6 Foto

Fotoopptak og -registrering

Foruten det vanlige arbeidet med gjenstandsfotografering, repro av gamle bilder, kopiering etc. har det vært drevet en utstrakt virksomhet med fotoopptak i og utenfor museet. Fotografen har dekt all virksomhet i museet, enten dette har vært interne arbeidsoppgaver i huset eller aktiviteter i forbindelse med arrangementer.

Fotodokumentasjonsarbeidet omfatter også opptak av aktiviteter i felt, og særlig er fløtingen i Glomma også i år blitt høyt prioritert. Fotograferingen av fløtingen har foregått på en slik måte at bildene skal dokumentere best mulig hvordan fløtingsvirksomheten har vært drevet (lenselegging, utslag, fløting, sluttrensk osv.) For å kunne få dokumentert dette på en tilfredsstillende måte, har fotograferingen foregått både fra land, båt og fly. Særlig har fly vist seg å være en egnet måte for å få oversikt over bl.a. lenseystemer og tømmerlep.

Fotograferingen har først og fremst vært gjort av fotografen, men også andre ved museet har tatt bilder. Årets dokumentasjonsarbeid av fløtingen i Glomma har vært drevet i Åmot, Elverum, Norsfossen, Bingen, Øyeren, Sleppetangen, Solbergfoss, Vamma, Glennetangen og Eidet.

Dessuten har det vært fotografert damslipp og fløting i Store Grøna i Trysilvassdraget.

Fotografen har også vært i fly over Jutulhogget og andre steder i Hedmark for å gjøre fotoopptak til en kommende diasserie om geologi.

I forbindelse med avviklingen av Glomma Fellesfløtingsforening ble museet overlatt deres fotoarkiv som består av smalfilm og et stort antall s/h-bilder (delvis med negativer). Ordning og systematisering av dette materialet har vært utført av Lillehaug.

I forbindelse med arbeidet på sin hovedfagsavhandling samlet Vestheim i sin tid inn bildemateriale om norske skogsarbeideres

Jutulhogget sett fra Barkald mot Rendalen. Fra parkeringsplassen nederst til venstre går det sti ned til utsiktsplassen. Elva Tysla skimtes i bakgrunnen. Foto: O.T.L.

Isskjæring i Numedalslågen i februar 1985. Gården Grini i Lardal som driver det berømte laksefisket med gip har fortsatt ishus for oppbevaring av laks. Foto: O.T.L.

opphold i Sovjetunionen i 1930-åra. Vestheim har arbeidet med å systematisere og skaffe ytterligere opplysninger om enkeltbilder. Samlingen vil i sin helhet gå inn i museets bildearkiv.

Vestheim har også i samarbeid med bl.a. direktør Tore Paulsen-Næss arbeidet med å skaffe bilder og opplysninger om bilder fra driften av Grasmø kanal i Eidskog (Soot-kanalen som ved hjelp av sluser førte tømmer fra Mangenvassdraget over i Haldenvassdraget). Wiggo Ljøner og Mildor Arnesen, begge fra Vestmarka i Eidskog, har gitt viktige opplysninger i denne sammenhengen.

Det er i år registrert 538 bilder. Dette arbeidet har vært utført av Berg.

Det er i alt tatt ca. 2200 bilder i svart/hvitt og et tilsvarende antall diasopptak.

Fotoavdelingen påtar seg oppdrag fra publikum, forlag, bygdebokforfattere, aviser, tidsskrifter, årbøker m.m. som vil ha fotomateriale fra museets arkiv. Slike oppdrag har i år innbrakt kr. 6.227,-.

Museet har anskaffet fotoregistreringsprogram for EDB utviklet ved NAVFs EDB-senter i Bergen. Systemet er ikke tatt i bruk ennå.

Det er innredet nytt fotoarkiv ved siden av auditoriet. Rommet er innredet med arkivskuffer og et stort lysbord. Foruten s/h-materialet er også diascbildene overført til dette arkivet. Lysbildene er plassert i plastmapper levert av Teknisk Museum. Dette arbeidet har vært utført av fotografen.

3.7 Bibliotek og arkiv

Gjennom kjøp, gaver og bytteforbindelser har biblioteket i 1985 hatt en tilvekst på 1372 nummer. Tabellen nedenfor viser hvordan dette fordeler seg på periodika og monografier. De tilsvarende tallene for 1983-84 er også tatt med.

	1983	(i %)	1984	(i %)	1985	(i %)	±1984-85	(%)
Periodika	681	(72.8)	1105	(74.4)	1061	(77.3)	÷44	(÷ 4.0)
Monografier	254	(27.2)	381	(25.6)	311	(22.7)	÷70	(÷ 18.4)
Ialt	935	(100.0)	1486	(100.0)	1372	(100.0)	÷114	(÷ 7.7)

Tilveksten i 1985 har vært noe mindre enn i 1984, nemlig 1372 registreringer mot 1486 året før. Det er en nedgang på 114 nummer eller 7.7 %. Det kom i 1985 inn 70 færre monografier enn foregående år - 311 mot 381, som tilsvarer en nedgang på 18.4%. Men om en tar hensyn til at det høye tallet for 1984 i første rekke skyldes en større gave på over 100 bøker, kan tilveksten i 1985 sies å ligge på et normalt nivå.

Også for periodika var det en mindre nedgang på 44 nummer eller 4.0%. I 1985 ble det registrert 1061 periodika mot 1105 året før. Nedenfor er det satt opp en spesifisert statistikk for ulike typer periodika, og den viser at det er antall registrerte rapporter som er langt færre i 1985 enn foregående år. Igjen er det en enkeltgave på 300 nummer i 1984 som gir det store utslaget. For tidsskrifter, årbøker og årsmeldinger har det vært en markert økning i tilveksten.

	1983	1984	1985	±1984-85
Tidsskrifter	430	499	643	+ 144
Rapportserier	136	469	192	÷ 277
Årbøker	72	78	136	+ 58
Årsmeldinger	43	59	90	+ 3*
I alt	681	1105	1061	÷ 44

Ikke alle periodiske skrifter kommer ut hvert år, mens mange kommer med flere nummer i året. I enkelte år vil det kunne komme inn større mengder av en type periodika i form av gaver eller antikvariske innkjøp. Det vil kunne gi store utslag i statistikken. Nedenfor er det derfor gitt en oversikt over antall (cirka) periodika av ulike typer som museet mottar regelmessig. Det har her ikke vært nevneverdige forandringer i 1985 i forhold til tidligere år.

Tidsskrifter	100
Rapportserier	50
Årbøker	80
Årsmeldinger	50
Ialt	280

Årsmeldinger og rapporter er i det vesentligste gaver fra bedrifter, institusjoner og organisasjoner. Tidsskrifter anskaffes først og fremst ved kjøp (abonnement), men noe kommer også inn gjennom bytteforbindelser. Den vesentligste tilveksten av årbøker foregår gjennom bytte mot museets egne publikasjoner. Videre blir det jevnlig kjøpt inn eldre årganger av både tidsskrifter og årbøker fra antikvariater.

Museet hadde ved slutten av året 103 bytteforbindelser. Dette er i overveiende grad museer, historielag og andre institusjoner og organisasjoner på kulturhistorisk sektor. Bytteforbindelsene fordeler seg med 74 i Norge og 29 i utlandet, stort sett de nordiske land.

I 1985 ble det brukt 70.768 kr. til bibliotek og arkiv. 51.767 kr. av dette gikk til kjøp og innbinding av bøker, 12.191 kr. til abonnement på periodika (for det meste tidsskrifter), og endelig 6.810 kr. til utstyr. I 1984 ble det brukt bare 38.000 kr. til bibliotek og arkiv. Forskjellen skyldes i første rekke innkjøp av hyller og reoler i 1985,

og dessuten ble et stort innbindingsoppdrag i 1984 betalt først året etter. Hovedkonklusjonen blir derfor at biblioteket med hensyn til litteratursamlingen i 1985 har holdt samme nivå som året før.

Vestheim har som tidligere år hatt hovedansvaret for bibliotek og arkiv. Evenrud har stått for registreringen av nyinnkommen litteratur (tilvekstføring). Det er også han som i hovedsak har utført det daglige arbeidet med å bestille litteratur, veilede låntakere, stå for utlån av litteratur osv.

Evenrud har også fortsatt arbeidet fra forrige år med å montere flere hyller i biblioteket og stille opp litteraturen på en mer oversiktlig måte. Biblioteket hadde ved utgangen av året 246 hyllemeter til disposisjon. Boksamlingen er ryddet og ordnet hylle for hylle. Dette har ført til en del forandringer i den systematiske plasseringen, og enkelte avdelinger har fått større plass. Det er også frigjort en del plass ved at dubletter og sjelden brukt litteratur er satt ned i bokmagasinet (arkivrommet).

Det har vært nødvendig å ta i bruk en større del av golvarealeet i biblioteket til oppstilling av reoler. Dette har ført til at bibliotekets kapasitet som møterom er blitt ytterligere redusert.

Det er gledelig å kunne konstatere at biblioteket også i år har mottatt flere gaver. Alle giverne - til sammen 120 privatpersoner, bedrifter, institusjoner og organisasjoner - er listet opp i et eget vedlegg til årsberetningen. Likevel kan det her spesielt nevnes at Norsk Skog- og Landarbeiderforbund har forært museet et sett av sine trykte årsberetninger i landsmøteprotokoller, som dekker det meste av forbundets virksomhet fra 1927 og fram til i dag. Videre er det kommet inn en del rapporter fra Glomma Fellesfløtingsforening. Av private givere av litteratur kan nevnes Nils Ulvin og Asbjørn Løken.

Av arkivalia som er kommet inn i løpet av året, bør nevnes det betydelige materialet som museet etter hvert får inn form av kopier fra arkivene til Glomma Fellesfløtingsforening. Videre har Borregaards tømmerkontor i Elverum ved tømmerinspektør Oddmund Bergsvik overlatt sine arkiver til museet.

Det er i tidligere årsberetninger gjort rede for planene om å registrere all litteratur i et EDB-basert system. Til tross for omfattende undersøkelser har det ikke lyktes å finne fram til et ferdig system

som ville tilfredsstille museets behov. Det ble derfor besluttet å lage et eget program, og nødvendige kravspesifikasjoner ble utarbeidet på slutten av året. Nystuen har fått i oppdrag å lage et slikt biblioteksystem.

Museet har også hatt en prøveordning med direkte tilknytning (via telenettet) til den bibliografiske databasen UBO:BOK ved Universitetsbiblioteket i Oslo. På denne måten kan en sitte ved en terminal på museet og søke i flere forskjellige baser som bl.a. omfatter norske bøker 1971-, norske tidsskriftsartikler 1981-, hovedfagsoppgaver og magistergradsavhandlinger 1982- og samkatalog for utenlandske bøker. Erfaringene fra prøveperioden har vært så gode at det vil bli inngått avtale med Universitetsbiblioteket om en permanent ordning.

Som tidligere år har det vært drevet litteraturveiledning og utlån av bøker både til enkeltpersoner og institusjoner. Det er utarbeidet litteraturlister over flere nye emner, og eldre lister er blitt revidert. Dette er viktige hjelpemidler både for museets egne medarbeidere og andre brukere av biblioteket.

3.8 Samlinger og magasin

Magasinet

Etter at det i fjor ble bygd et eget tekstilrom, og alle tekstiler, pels og mindre preparater ble samlet der, er det holdt god kontroll over materialet. Det er også lettvinnt å kunne drive forebyggende arbeid i et avgrenset rom med møllkuler og dichlorvos.

Konservering

Museets håndverksavdeling har også i år foretatt konserverings- og rengjøringsarbeid av gjenstandsmateriale. På 131 jerngjenstander er det fjernet rust, og de er senere innsatt med voks.

Rengjøring og konservering av større gjenstander og maskiner har inntil nå vært vanskelig pga. plassproblemer. Byggingen av den store magasinhallen gjør dette nå mulig, og det ble i år tatt inn en stor vedkløver, en høvel og en barkemaskin. Disse gjenstandene veier så mye at de må flyttes ved hjelp av truck eller kran. Det må derfor vurderes anskaffelse av slike hjelpemidler i fremtiden.

Utstillingene er rengjort med støvsuger og støvfiller.

Registrering av gjenstander

Variasjoner i antall registrerte gjenstander fra år til år har sammenheng med hvor mange gjenstander som kommer inn, prioritering av gjenstandsregistrering i forhold til andre oppgaver, tilgang på personell osv.

I år er det registrert 66 gjenstander f.o.m. SJF 6847 t.o.m. SJF 6913.1, mot 221 i fjor. Det lave tallet kan forklares ved at Rugsveen som har stått for registreringen, har vært mye opptatt med redigeringen av museets nye fører og utgivelse av boka om lågåsildfisket.

Til anskaffelse av gjenstander er det brukt kr. 18.809.- i 1985.

Registreringen av gjenstandsmaterialet foregår nå på EDB etter et program utviklet ved NAVFs EDB-senter i Bergen. Etter en del justeringer og tilpasninger av programmet etter våre behov og erfaringer, fungerer systemet nå bra. Det er også i gang arbeid med å overføre opplysningene i gjenstandsarkivet til EDB.

3.9 Annet faglig arbeid

Andersen avsluttet i 1985 flere års feltarbeid i Skibotnvassdraget i Troms og Åbjøravassdraget i Nordland i egenskap av rettsoppnevnt fiskerisakkyndig for herredsrettene i Lyngen og Namdal. Feltarbeid i forbindelse med Orkla/Granaskjønnet (lakseførende del av Orkla) vil pågå ennå noen år.

Andersen er oppnevnt som sensor i ferskvannsøkologi ved Nordland Distriktshøyskole i Bodø, og i fiskestell og ferskvannsøkologi ved Statens Skogskole, Evenstad, Utmarksteknikerlinjen.

Rugsveen er museets representant i NKKM-komiteen som utreder en felles database for gjenstandsmateriale for alle landets museer.

Fossum og Vestheim gikk gjennom deler av manuskriptet og ga råd i forbindelse med at Universitetsforlaget ga ut bok om Glomma med Tor Selstad og Leif Ryvarden som forfattere. Flere av bildene i boka er fra museets bildesamling.

Vestheim har drevet faglig veiledning bl.a. overfor hovedfagsstudenter i historie som arbeider med avhandlinger om skogbrukshistoriske emner. Dessuten har det vært svært mange henvendelser fra publikum om fløtingshistoriske spørsmål for Glommavassdraget.

I løpet av året har det vært mange henvendelser fra museer, historielag, kulturstyrer og enkeltpersoner i hele Glommavassdraget med

ønske om råd og veiledning for arbeidet med å ta vare på fløtingstradisjoner. Særlig Fossum og Vestheim har gitt råd og informasjon i denne sammenhengen, og ellers stått for kontakt og samarbeid med andre med interesse og engasjement i arbeidet med Glommavassdraget fløtingshistorie.

4. AKVARIET

4.1. Teknisk

Driften i 1985 har ikke skapt problemer i nevneverdig grad.

4.2. Biologisk

Bortsett fra *Saprolegnia* sp. (sopp), som man for enkelte arter vanskelig kan unngå ved akvariedrift, har det ikke vært unormalt stor avgang eller dødelighet av fisk.

I løpet av året er ble det åpnet fem nye mindre akvarier for publikum. Jan Ivar Martinsen har som tidligere vært akvariedekorør. Akvariene gir publikum bedre mulighet til å studere mindre fisker på nært hold. Da de nye akvariene dessuten er bare ca. 50 cm dype, vil det være mulig å kunne sette inn ferskvannsplanter i noen av dem. På grunn av stort lystap fra overflaten mot bunnen og begroingsproblemer er vannplanter ikke aktuelle i de større akvariene.

Også i karanteneavdelingen har det skjedd nye ting i løpet av året. 12 nye karanteneakvarier beregnet på mindre fisker og vannplanter er innkjørt. Et startforingskar er også kommet på plass.

I løpet av våren ble også utstillingen "Ferskvannsøkologi - Miljøundervisning, felt og laboratorieutstyr" åpnet. Utstillingen som er designet og bygget opp av Jan Ivar Martinsen, viser en del aktuelt utstyr til prøvofiske, vannprøvetaking, innsamling av planter og dyr, - på bunnen eller i de fri vannmasser, samt nødvendig utstyr til vannanalyser og etterfølgende laboriearbeid.

En del nye innredninger er skaffet tilveie i forbindelse med laboratoriet og førkjøkkenet.

Fotozonanlegget, som tidligere var knyttet til saltvannsakvariet, er nå også forbundet med brakkvannsakvariet. Anlegget virker me-

get tilfredsstillende. Sammen med eggehviteavskummer er denne enheten med på å holde brakk- og saltvannsbiotopene klare.

Følgende arter har vært stabile i anlegget inneværende år:

Ferskvann

1. Ørret/sjørret (*Salmo trutta*)
2. Røye/sjørøye (*Salvelinus alpinus*)
3. Laks (*Salmo salar*)
4. Ål (*Anguilla anguilla*)
5. Brasme (*Abramis brama*)
6. Vederbuk (*Leuciscus idus*)
7. Hork (*Acerina cernua*)
8. Gjedde (*Esox lucius*)
9. Steinulke (*Cottus poecilopus*)
10. Mort (*Rutilus rutilus*)
11. Sik (*Coregonus lavaretus*)
12. Lake (*Lota lota*)
13. Harr (*Thymallus thymallus*)
14. Lagesild (*Coregonus albula*) Ikke utstilt
15. Krøkle (*Osmerus eperlanus*)
16. Abbor (*Perca fluviatilis*)
17. Karuss (*Carassius carassius*)
18. Dvergmalle (*Ameiurus nebulosus*)
19. Regnbueørret (*Salmo gairdneri*)
20. Ørekyte (*Phoxinus phoxinus*)
21. Bekkerøye (*Salvelinus fontinalis*)
22. Suter (*Tinca tinca*)
23. Sørv (*Scardinius erythrophthalmus*)
24. Gjørs (*Lucioperca lucioperca*) Ikke utstilt
25. 3-pigget stingsild (*Gasterosteus aculeatus*)

Dessuten ferskvannskreps (*Astacus astacus*).

Saltvann

1. Skrubbeflyndre (*Platichthys flesus*)
2. Torsk (*Gadus morhua*)
3. Bergnebb (*Ctenolabrus rupestris*)
4. Knurr (*Eutrigla gurnardus*)
5. Rødspette (*Pleuronectes platessa*)
6. Lomre (*Microstomus kitt*)

Dessuten:

Kråkeboller/sjøpinnsvin (*Echinus esculentus*)
Hummer (*Homarus vulgaris*)
Korstroll (*Asterias rubens*)

Blåskjell, det viktigste fôret, ble i år hentet direkte hos Limfjordøsterskompagniet på Nykøbing-Mors, Nord-Jylland. Årsforbruket

ligger på ca. 350 kg. I oppdrettsavdelingen (regnbueørret) brukes utelukkende tørrfôr. Leverandører her er A/S Norsk Landbrukskjemi (EWOS) og Skretting A/S (TESS).

5000 liter sjøvann (akvariene nr. 9 og 10) ble fornyet i juni/juli. Dette kjøres opp fra Marinbiologisk Stasjon i Drøbak, der vannet blir pumpet opp fra Oslofjorden på ca. 70 meters dyp.

Nødvendige suppleringer av fiskebesetningen må gjøres hvert år. Noen fisk vokser rett og slett ut av akvariene, andre blir mobbet, småfisk blir spist opp av større, og noen dør av andre årsaker.

En spesiell takk rettes til akvariets leverandører av fisk og til medhjelpere som har bistått på andre måter. I første rekke må nevnes:

- Forskningsstasjonen for fisk, Ims, Sandnes
- Statens Marinbiologiske Stasjon, Flødevigen ved Arendal
- Zoofysiologisk institutt, Univ. i Oslo
- Marinbiologisk Stasjon, Univ. i Oslo/Drøbak
- Akvariet i Bergen
- Veterinærinstituttet i Oslo
- Klaus Ganser, Hernes
- Erling og Hans Hørgård, Trondheim/Vingvågen
- Oppsynsmann for Nordre Øyeren Naturreservat, Gunnar M. Andersen og medhjelper Erik Garder
- Tom Ingvaldsen, Løten
- Steinar Østbye

4.3. Rådgivning, undervisning, besøk og kontaktskapende virksomhet

Mange skoleklasser, grupper og enkeltpersoner besøker akvariet i løpet av året. Såvel akvarieleder som akvarierøkter og sivilarbeidere har tatt del i denne formidlingsvirksomheten. For mange har besøket i akvariet vært etterfulgt av en omvisning på baksiden.

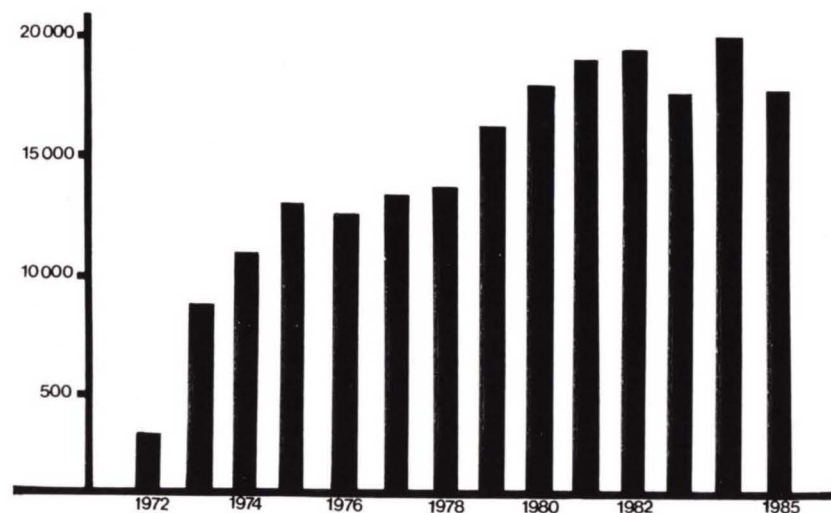
Man tilstreber best mulig kontakt med relevante fagmiljøer såvel innenlands som utenlands. Dette gjelder såvel den biologiske sektor som formidlingssektoren.

I forbindelse med utredning av akvarieplanene i Oslo har Andersen flere ganger vært konsultert av NIVA (Norsk Institutt for Vannforskning) vedrørende Tjuvholmenprosjektet.

5. SKOLETJENESTEN

5.1 Besøkstallet 1985

Sammenlignet med 1984 har det totale besøkstallet for skoleelever gått betydelig ned. Tallene for 1985 er 16 160 elever/studenter fordelt på 910 klasser/grupper.

Figur 1. Utvikling av undervisningsbesøket fra 1972 til 1985.

Figuren viser en rask økning av undervisningsbesøket de fire første årene etter at de viktigste utstillingene i museumsbygningen ble ferdig. Fra 1975 kommer en fireårsperiode med svak vekst, men da akvariet ble åpnet i 1979, ble det en ny økning som varte i fire år. Fra 1983 blir besøkstallene mer ustabile.

Tabell 1. Det totale klassetallet i 1985 fordelt på fylker og land.

Fylke	Elevtall 1985	Klassetall 1985
Hedmark	7933	492
Oppland	1937	106
Akershus	1603	72
Oslo	1240	53
Buskerud	744	42
Østfold	330	15
Telemark	69	9
Sør-Trøndelag	324	19
Vestfold	52	3
Møre og Romsdal	98	5
Sogn og Fjordane	62	4
Aust-Agder	48	3
Vest-Agder	0	0
Rogaland	11	1
Hordaland	90	5
Nord-Trøndelag	273	13
Nordland	84	5
Troms	0	0
Finnmark	0	0
Andre steder i Norge	76	5
Sverige	764	39
Danmark	400	18
Andre	22	1
Sum	16160	910

Tabell 2. Det samlede besøkstall i 1985 fordelt på de enkelte skoleslagene.

Skoleslag	Antall elever
Førskole	1509
Grunnskole	11663
Videregående skole	856
Skogskole	384
Landbruksskole	471
Folkehøgskole	589
Distriktshøgskole	72
Lærerhøgskole	151
Landbrukshøgskole	27
Universitet	15
Spesialskole	312
Voksenopplæring	6
Andre	120

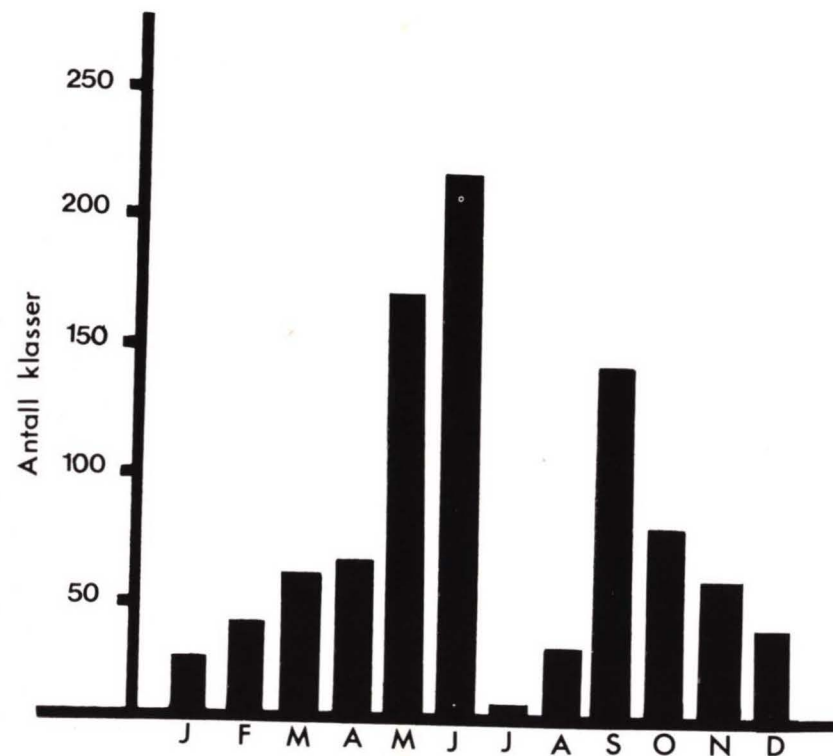

Fig. 2. Antall klasse/gruppebesøk fordelt på de enkelte månedene i 1985.

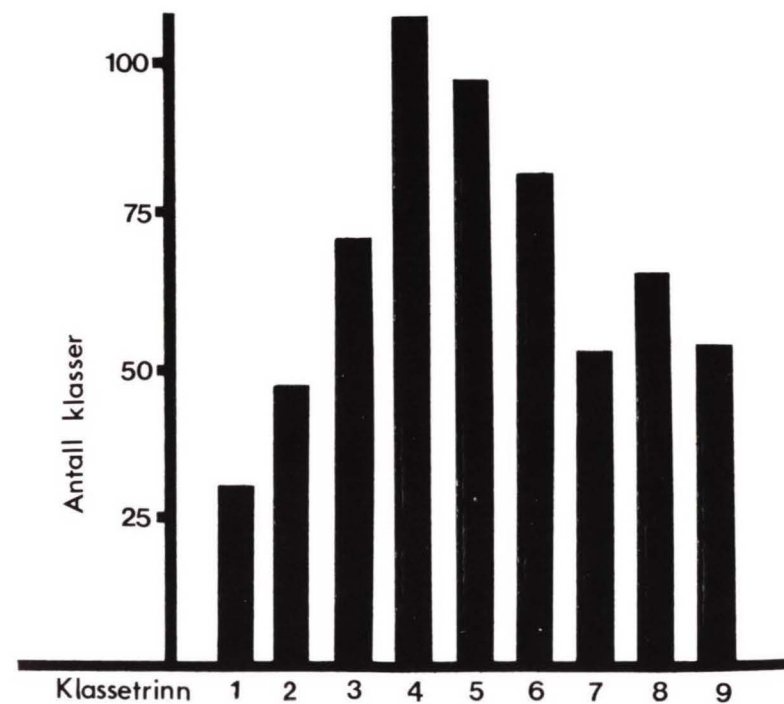

Fig. 3. Klassebesøket i 1985 fordelt på de enkelte klassetrinn i grunnskolen.

Besøktstallene for 3. og 6. klasse har i 1985 gått sterkest tilbake. Det var de samme klassetrinn som hadde størst økning i 1984.

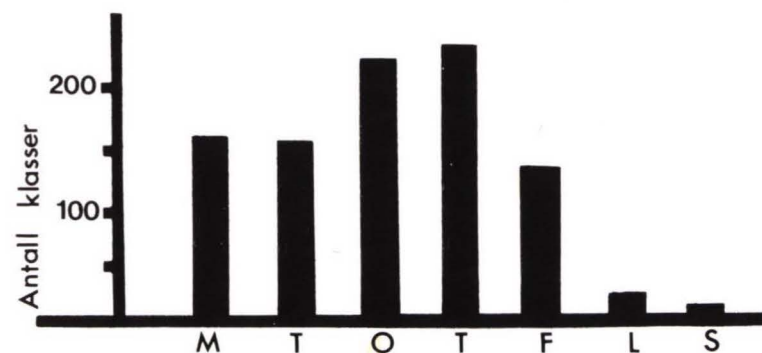

Fig. 4. Klasse/gruppebesøket 1985 fordelt på de enkelte ukedagene.

Tabell 3. Besøktallet for skoler i Hedmark i 1985 fordelt på de enkelte kommunene.

Kommune	Elever	Klasser
Alvdal	72	5
Eidskog	183	11
Elverum	2709	189
Engerdal	52	2
Folldal	0	0
Grue	101	9
Hamar	605	26
Kongsvinger	397	23
Løten	223	16
Nord-Odal	141	6
Rendalen	72	4
Ringsaker	611	39
Stange	879	63
Stor-Elvdal	145	7
Sør-Odal	105	5
Tolga	0	0
Os	33	3
Trysil	388	22
Tynset	76	4
Vang	295	17
Våler	70	4
Åmot	67	5
Åsnes	581	30
Ukjent	128	2

55 % av kommunene i Hedmark har nedgang i besøkstallene.

5.2 Emnevalg og undervisning

Omvísninger:

	Klasser	Elever
Skogbruk	106	1982
Jakt/fangst	103	1724
Fuglebiotopene	6	90
Fiskeavdelingen	7	124
Akvariet	22	354
Lysbildeorientering	176	3656
Fellesorientering	6	119
Andre opplegg:		
Film	63	1182
Natursti	43	870
Eget opplegg	46	756
Temporære utstillinger	62	989
Museets oppgaver	62	1156

Filmfremvisning

I forbindelse med skolebesøk har det i 1985 blitt vist film for 1737 elever fordelt på 91 klasser (ca. 11 % av det totale besøk).

Filmer	Klasser	Elever
Den levande skogen	3	59
Eika	4	72
Elgen og elgjakten	6	129
Grindalsfluefisket	5	69
Hankekjøring i V. Gausdal	4	79
Høyfjelllets storvilt	4	91
Laksefiske III-Vestlandet	1	30
Laksefiske IV-Sportsfiske	2	38
Langs fjellbekken	3	54
Liv og husvær i skogen	14	294
Lågåsildfisket	5	75
Med tømmer fra hei til hav	2	49
Rådyret	13	211
Snarefangst av rype	1	25
Sølenjofisket	4	60
Vårens farlige eventyr	14	258
Økologi	3	77

Spesielle opplegg for skoler og klasser

I mai møttes 40 elever fra Bergen og Elverum (6. og 7. kl.) til et to dagers "leirskoleopplegg" på museet. De tilreisende overnattet på Elverum Camping.

I samarbeid med lærerne ved Hanstad skole i Elverum la skoletjeneren i begynnelsen av september opp en aktivitetsdag for alle klassene ved denne skolen.

5.3 Kurs- og planleggingsdager for lærere og studenter

Lærere fra tre skoler, hvorav to fra Oslo, har i 1985 hatt spesielle opplegg ved museet.

En halvårsenhet i museumspedagogikk og lokalhistorie fra Trondheim lærerhøgskole har fått et dagsopplegg med omvisninger, orienteringer, demonstrasjon og elevforsøk med tjære- og kolbrenning.

6. ANNEN UTADVENDT VIRKSOMHET

6.1 Kunstutstillinger

Østlandsutstillingen ble vist på museet i tiden 22.3.-14.4. som det siste av tre steder, etter Moss og Sandefjord. Av 1200 innsendte arbeider hadde juryen antatt bare 94. Det var formannen i Elverum kulturstyre, Siri Austeng, som åpnet utstillingen. Deretter var det musikk av Eirik Steinum. Utstillingen sto i hele påsken og var et spesielt tilbud til de mange påskereisende.

Årets vårutstilling ble holdt av tekstilkunstneren Ragnhild Arneberg i tiden 18.4.-19.5. Hun viste 15 stofftrykk og 40 tegninger i tørrpastell. Kunstneren er etablert med eget verksted i Elverum. I 1978 hadde hun også separatutstilling på museet.

Kunstneren Tor Gundersen fra Trondheim, nå bosatt i Kvissleby i Sverige, holdt utstilling 1.-30.6. og viste arbeider i kobber, tre og i et nytt materiale som kalles expancel som gir en form for plastisk

maleri. Ved åpningen og avslutningen av utstillingen demonstrerte kunstneren sine teknikker.

I juli viste kunstneren Knut Frøysaa maleri og grafikk. Denne sommerutstillingen hadde godt besøk. Frøysaa er en kjent og populær kunstner, og utstillingen hadde et meget godt salg.

Kunsthåndverksutstillingen "Treklang" som arrangeres i forbindelse med Festspillene i Elverum, ble holdt i tiden 7.-31.8. Bjørg Abrahamsen viste broderi, Johnny Halvorsen keramikk og Johannes Rieber arbeider i tre. Formannen i Norsk Kulturråd, Oddvar S. Kvam, åpnet utstillingen. Det var musikk ved en kammergruppe fra Ungdomssymfonikerne.

En minneutstilling av Trysil-maleren Bjarne Rundfloen ble vist i tiden 10.10.-10.11. Rundfloen døde i 1975, bare 55 år gammel. Han elsket skogen og fant de fleste av sine motiver der. De fleste bildene var stilt til disposisjon av hans kone, Else Rundfloen, men museet fikk lånt inn et stort antall malerier fra private i distriktet. En del over 100 arbeider ble vist til sammen. Under åpningen holdt Trysil-kunstneren Einar Røberg et inspirert kåseri om sin venn Bjarne Rundfloen. Ragnhild Røberg fremførte sanger av Einar Skjæraasen og Sven Moren under akkompagnement av sin mann Audun Røberg. Utstillingen var ikke bare en minneutstilling over Bjarne Rundfloen, men også et talende eksempel på hvilken inspirasjonskilde skogen har vært for kunstnerisk utfoldelse.

En utstilling av 100 ungarske barnetegninger ble vist i tiden 12.-26.11. Arbeidene besto foruten tegning også av maleri og batikk. Det er det ungarske landbruksmuseet i Budapest som har invitert barn til kunstnerisk utfoldelse innen temaet "Ungarsk landbruk sett med barneøyne". Museet har tatt et tilsvarende initiativ med temaet "Skogen".

I hele desember viste treskjæreren og maleren Finn Moen fra Trysil i alt 91 arbeider innen maleri og akvarell. I tillegg viste han enkelte arbeider skåret i einer. Kunstutstillingen var en del av museets faste juleutstilling.

6.2 Andre utstillinger

I februar holdt Hedmark Jeger- og Fiskerforening et gevirkurs på museet, og viste i den anledning en gevirutstilling på 30 premierte gevirer.

Taxidermisten Jøran Teig, Brumunddal holdt i mars en mindre utstilling av sine zoologiske preparater.

I forbindelse med Nordisk Taxidermiskongress i juni ble det vist en utstilling av utstoppepattedyr, fugler og fisker. Det ble i denne forbindelse arrangert en utstilling av årets preparat.

På våren ble det utlyst en konkurranse blant nordiske knivmakere for å kåre den beste "Skogskniven". Kniven skulle være en enkel brukskniv som i utvalg ikke måtte overstige 600 kr. Kåringen av vinnerne og utstilling av knivene ble avviklet i forbindelse med De Nordiske Jakt- og Fiskedager. I alt 83 knivmakere sendte inn 187 kniver. Det ble nedsatt en jury bestående av Johnny Halvorsen, Åsmund Voldbakken og Harald Kolstad. Juryen understreket at standarden på de innsendte knivene var høy. Resultatet ble: nr. 1 Olav H. Wåle, Notodden, nr. 2 Leif Reiersen, Tyristrand og nr. 3 Bjarne Delbekk, Lillestrøm. Hederlig omtale fikk Einar Hartz, Rena, Jostein K. Nysæther, Ottestad, Rune Andersen, Bruvoll og Kjell Winka, Tärnaby i Sverige. Publikumsprisen gikk til Rune Andersen, Bruvoll.

Den 25.8. holdt Norsk Buhundklubb hundeutstilling på Prestøya.

Prosjektene fra Hedmark fylke som ble vist på utstillingen Miljø '85 i juni ble i tiden 3.-22.9. vist på museet i regi av Skolenemnda for natur og miljø og skoledirektøren. I åpningsprogrammet ble det lagt vekt på miljøundervisningen i skolen. Den nye mønsterplanen for grunnskolen legger stor vekt på miljølære knyttet til elevenes nærmiljø.

I tiden 19.9.-6.10. viste den svenske naturfotografen Alf Sevastik fra Östhammar 72 av sine vakre dyre- og fuglebilder fra Upplandskysten i Sverige. Utstillingen hadde tittelen "I havørnens rike". Under åpningen av utstillingen holdt Sevastik et interessant lysbildekåseri om dette temaet. Føring av havørn og vern av et viktig naturområde for å sikre havørnbestanden ble sterkt betonet.

I tilknytning til utstillingen ble det 1.10. arrangert et foredragsmøte hvor zoologen Odd Reidar Fremming snakket om rovfuglenes

situasjon i Norge og naturvernkonsulent Kjell Sandaas behandlet "Aksjon rovfugl" og den illegale handel med rovfugl og egg m.m.

I forbindelse med juleutstillingen viste museets håndverkere arbeider i tre, never og metall. Det var som vanlig også gitt plass for andre husflidsprodusenter til å delta med sine produkter.

6.3 Arrangementer

De Nordiske Jakt- og Fiskedager

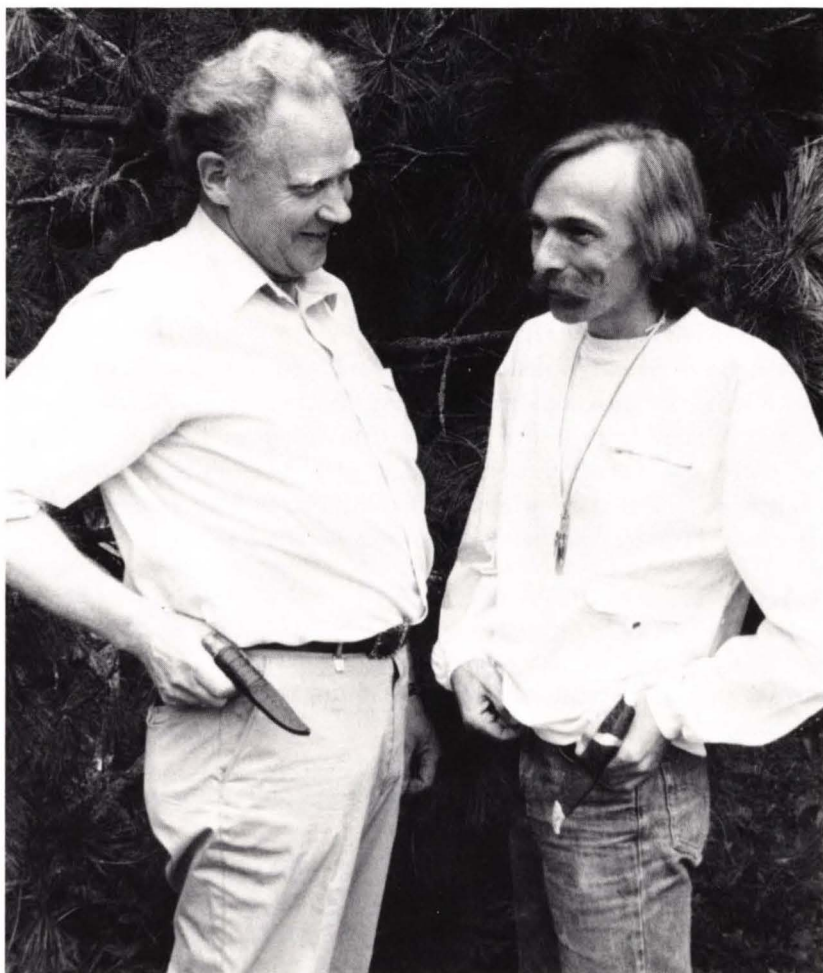
Arrangementet ble innledet fredag formiddag 8.8. med knivseminar og åpning av knivutstillingen "Skogskniven". Knivseminaret som samlet 77 deltagere, rettet søkelyset på distrikter som tidligere har kommet noe i skyggen av de tradisjonelle knivområdene Agder og Telemark. Trøndelag og Hedmark var valgt ut som emner for årets seminar. Foredragsholdere på knivseminaret var:

- Olav Bekken: "Formgiving av en kniv slik at den blir god å bruke og pen å se på"
- Harald Kolstad: "Om knivtradisjon i Trøndelag"
- Magne Rugsveen: "Kniver, knivsmiing og knivmaking i Hedmark"

Det ble foretatt premieutdeling for knivkonkurransen om "Skogskniven" (se omtale under punkt 6.2).

Populærforedragene fredag kveld tok opp problemstillinger omkring temaet "sur nedbør". Arrangørene hadde sikret seg en rekke kapasiteter på området, som foruten å foredra denne kvelden også deltok i avviklingen av et seminar lørdag 9. august med rammen "Sur nedbør. Årsak, virkning og tiltak". Populærforedrag fredag:

- Seksjonssjef Berit Kvæven: "Sur nedbør i Norden"
- Forsker Richard Horntvedt: "Skog i fare? En situasjonsrapport på nordisk basis. Beredskap, visjoner, tiltak"
- Fagsekr. Iver Sevalrud: "Forsurningsområder i Norge. Tap av fiskebestander, status og endringer"
- Forsker William Dicksen: "Sur nedbør i Sverige. En situasjonsrapport på vannsiden"

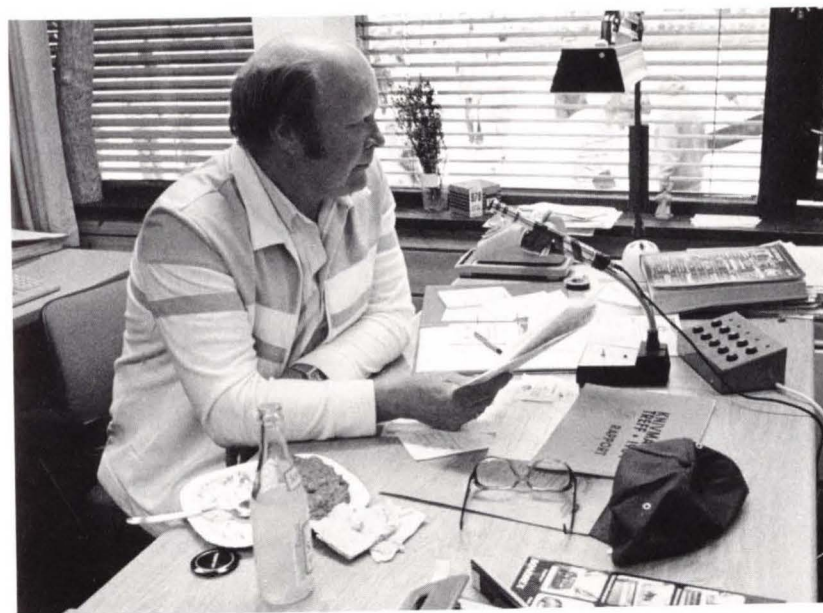

Olav H. Wåle, Notodden, til venstre, fikk førstepremie i konkurransen om den beste "Skogskniven". Rune Andersen, Nord-Odal, til høyre, fikk publikumsprisen.
Foto: Helge Hagen.

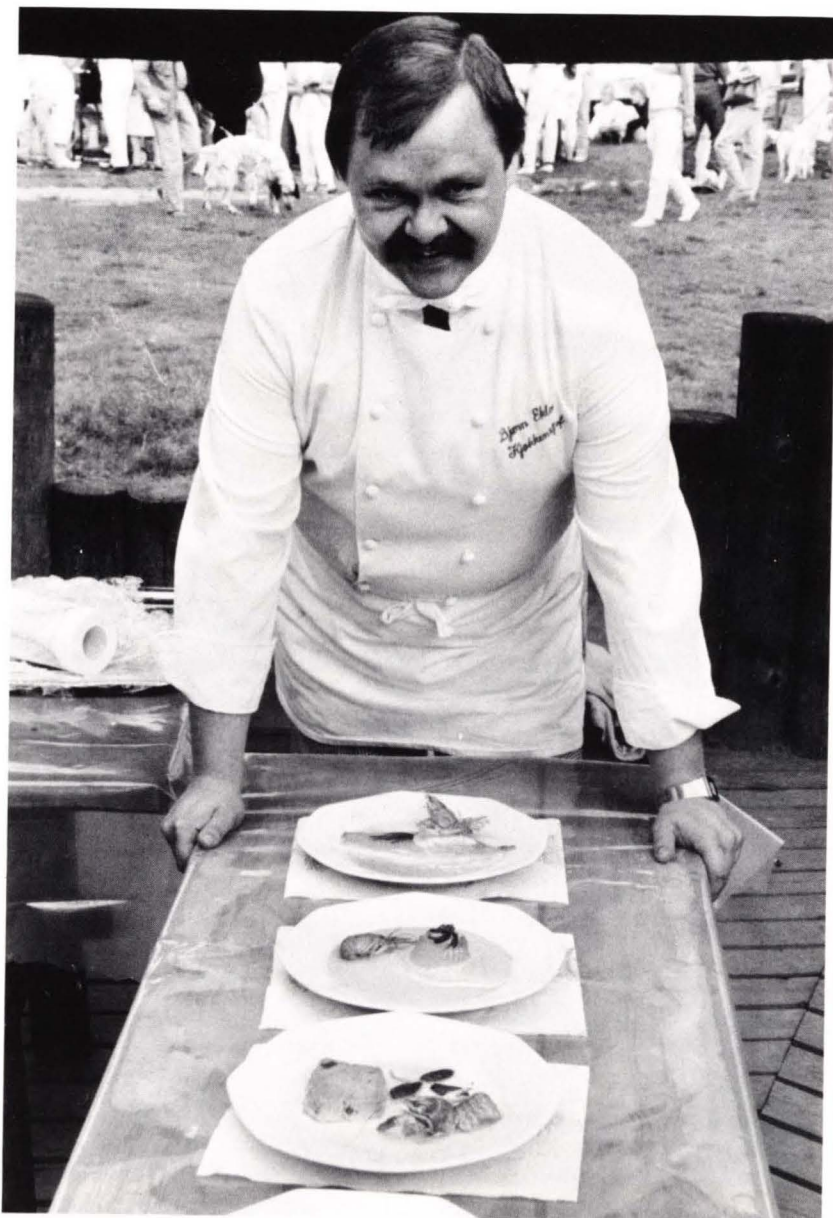
- Forsker Atle Hindar: "Kalking av surt vann. Mål, midler og økonomiske konsekvenser"
- Forsker Dick Wright: "Sur nedbør. Hva skjer når utslippene opphører? Om forskningsresultater fra Sørlandet og Sogndal".

Foredrag under seminaret lørdag formiddag:

- 1.amanuensis Helge Leivestad: "Om sur nedbørs virkning på fisk og næringsdyr"
- Fagsekr. Iver Sevalrud: "Forsuring og fisk. En situasjonsrapport med hovedvekt på Østlandsområdet"
- Forsker Atle Hindar: "Kalking av surt vann. Krav, teknikker og strategi"
- Fiskerikons. Ørnulf Haraldstad: "Kalking av vassdrag, eks. Audnavassdraget på Sørlandet"
- Forskningsstip. Karl-Jan Jørgensen: "Aktuelle kalkingsmidler og leverandører"
- Produktsjef Steffen Kåsa: "Kalking av fiskevann - muligheter og kostnader. Rasjonell og maskinell spredning"
- Førstekons. Reidar Grande: "Organisering av veiledningstjenesten i forbindelse med kalkingsvirksomheten".

Arnfinn Weiseth har hatt speakertjenesten under jakt- og fiskedagene i mange år. Det er ikke minst takket være hans kontinuerlige, gode informasjon at arrangementet blir så godt som det gjør. Foto: O.T.L.

Mesterkokken Bjørn Eklo med delikatesser av ferskvannsfisk. Museet engasjerer seg for økt bruk av innlandsfisk. Foto: Helge Hagen.

Oppslutningen omkring sur nedbør-arrangementene var forbausende svak sammenlignet med betydningen av de emner som ble berørt og de kapasiteter som foredro.

Et av innslagene under årets arrangement var "Vi slår et slag for innlandsfisken. Fra råstoff til ferdig rett". Mesterkokken Bjørn Eklo i samarbeid med Det Kgl. Selskap for Norges Vel serverte smaksprøver - gratis. Opplysningsutvalget for fisk, Femund Fiskerlag A/S, Ideal Fritid A/S og Black Boy Produkter A/S utfylte dette på en fin måte.

Mange aktører deltok i ulike konkurranser. Over 500 skyttere konkurrerte i elgskyting, kulesti og jegertrap på baner utenfor museumsområdet, under ledelse av Elverum Jaktskytterklubb.

Jakthundene er de som påkaller mest oppmerksomhet. 600 hunder fordelt på 25 raser konkurrerte lørdag om sløyfer og premier, mens søndagen var viet hvalpeskue, unghundfremvisning og lydighetsdressur. Norges Jeger- og Fiskerforbund i samarbeid med lokale krefter hadde ansvaret for lørdagens utstilling, mens hundearrangementet søndag ble ledet av Hedmark Jeger- og Fiskerforbund og jakthundklubbene i Hedmark.

Stor oppslutning hadde også Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk (nåværende Direktoratet for naturforvaltning) omkring sin stand "Jegerprøven". Deltagelsen var stor og kom fra hele landet. I tråd med hovedtemaet "Sur nedbør" hadde Vannlaboratoriet for Hedmark satt opp et provisorisk laboratorium i museumshallen. Der ble innleverte vannprøver analysert, og resultatene plottet inn på et kart over Hedmark. Det kom frem mange overraskende resultater. Forsuringen av vassdragene i Hedmark er verre enn mange var klar over.

Hamar og Omegn Castingklubb, fluefiskeklubben "IMAGO" og alle knivmakerne demonstrerte sine ferdigheter. Peter Norsted, Osen og Tormod Bekken, Nord-Odal demonstrerte garnebøting og gamle fiskeredskaper. Ellers var det som vanlig miniatyrelgskyting, fiskesti, tegnekonkurranse for barn og fiskerøking.

De Nordiske Jakt- og Fiskedager ble lørdag besøkt av 4754, publikumstallet for søndag var 3532, dvs. at ca. 8300 besøkende deltok totalt.

Lydighetsdresser for hunder var et populært innslag. Foto: Helge Hagen.

Geologidager

Nytt arrangement av året var geologidagene. Disse ble avvirket lørdag 23. og søndag 24.11. Norsk Skogbruksmuseum gikk sammen med Hedemarken Geologiforening under mottoet "Fra gråstein til smykkestein". Geologiforeningen hadde mønstret et stort mannskap som tilrettela en meget instruktiv steinutstilling. Mange av de utstilte stein- og bergartstypene stammet fra distriktet. Publikum fikk lære hvordan de selv kunne slipe og forme sine smykker, hvilket verktøy og hvilke maskiner som var nødvendig og hvilke teknikker de kunne benytte seg av. I stereomikroskop kunne publikum studere stein- og bergartsstrukturer. De fikk orientering om hvor de skulle lete etter råstoff til smykkesteinproduksjon og bergarter og mineraler til sine samlinger.

Arrangementet med 600 besøkende ble meget vellykket, og vil bli gjentatt i lignende former neste år. For den meget aktive Hedemarken Geologiforening var det av interesse å få anledning til å markere seg på et museum hvor det er en egen geologiavdeling og hvor det legges vekt på informasjon om geologi.

Steinsliping

Steinar Hoven er lærer og amatørgeolog, og har engasjert seg sterkt i sliping av smykkesteiner. Han og hans kone demonstrerte smykkesteinsliping en hel uke i juli. De trakk til seg mange interesserte museumsbesøkende. Smykkesteinsliping er en aktivitet som engasjerer, og mange fikk øynene opp for at "vanlig gråstein" kan bli det skjønneste smykke når farger og form får spille sammen.

Nyttevekstdager

Årets nyttevekstdager ble holdt 15. og 16.6. Elverum lokallag av Nyttevekstforeningen sto for innsamling av friske nyttevekster til utstilling, og også demonstrasjon av retter av grønne matplanter. Selve demonstrasjonen foregikk søndag 16., og det var leder av lokallaget, Kari Fjeldstad sammen med Kari Q. Andersen som tok seg av matlagingen og utdelingen av smaksprøver. Det ble servert neslesuppe, vassarvesalat og "grønn gulasj", og oppskriftheftene ble delt ut.

Foruten friske nyttevekster var det også laget en utstilling av akvareller, tørkede nyttevekster og litteratur.

Soppdager

Årets sopparrangementer ble avviklet ved hjelp av Elverum lokallag av Nyttevekstforeningen. Fem søndager i august og september holdt lokallagets registrerte soppakkyndige soppkontroller i museumshal-len. Et godt soppår gjorde sitt til at kontrollene ble flittig besøkt.

Søndag 25.8. ble det holdt demonstrasjon av soppretter med utdeling av smaksprøver og oppskrifter. Margrethe Steenberg, Toril Jømne og Tordis Stafne Western (alle soppakkyndige) sto for dette arrangementet. Det ble servert soppsuppe og soppgulasj, og det var utstilling av sopp-plansjer, litteratur og frisk sopp.

Barnas Dag

Barnas Dag som i år ble avviklet 16.11., ble bedre besøkt enn noe år tidligere. Dette har sammenheng med at det ble lagt mye arbeid i markedsføringen med bl.a. utsending av vaskesedler til skoler og barnehager i distriktet. 414 solgte startkort ble resultatet, med en vid distriktvis fordeling. Med den bemanningen og det opplegg Barnas Dag nå har, er vel dette antall omtrent det optimale man kan klare.

Som tidligere år var tilbudene mange, og noen flere var også kommet til. Fuglebrettsnekring for aldersgruppen 10-13 år og bil-snekring for de mindre er fremdeles av de mest populære postene. Det samme gjelder skattejakten som Sør-Østerdal Naturvernlag arrangerer, i år med en "skattesekk" som premie. Av tilbudene ellers kan nevnes fiskebrønn med premie til alle, bruk av steinalderredskap samt utkledning til "steinaldermenneske" og fotografering, filmer, stylder og tandemski, verkstedaktiviteter, tegnekonkurranse, sang og spill, trylling, klappedyr og trafikkregelkonkurranse (bemannet av firma Leker & Hobby som stilte en fjernstyrt bil som premie). Alle barn fikk gratis is, kakao og vafler på inngangsbilletten.

Museet er avhengig av hjelp og støtte fra lokalmiljøet til å gjennomføre Barnas Dag, både når det gjelder materiell og arbeidskraft. Hitil har dette samarbeidet gått meget bra. Kari Q. Andersen hadde hovedansvaret dette året.

Myrmalmbrenning i Ole O. Evenstads blesterovn

Det faglige innslag under representantskapsmøtet 20.6. var viet myrmalmbrenning og jernets historie. Førsteamanuensis og metal-

Representantskapet overvar siste fase i myrmalmbrenningen. Ivar Berre tar opp jernklumpene. Arne Espelund i rutet skjorte. Foto: O.T.L.

lurg ved NTH, Arne Espelund, holdt først foredrag med lysbilder om jernets historie og jernutvinning i Norge gjennom tidene. Menneskehetens utvikling er sterkt knyttet til jernets historie.

Lærer Ivar Berre fra Skogn ledet brenningen av myrmalm i den nettopp ferdigmonterte Ole Olsen Evenstads blesterovn fra 1782 som er plassert i friluftsamlingene syd for Klokkegården. Med under brenningen var en ungdomsskoleklasse fra Skogn. De hadde tidligere praktisert jernbrenning som en del av et skoleprosjekt Ivar Berre m.fl. har utviklet. Det har tittelen "Fra malm i myra til stål i smia".

Representantskapet og folk fra nærmiljøet overvar jernbrenningen med stor interesse. Muligheten til å kunne demonstrere jernfremstilling i Evenstadovnen vil gi en ny dimensjon til museets formidlings-tjeneste.

Søndagsfilm

Søndagsfilmen er ment å være et av museets tilbud til lokalbefolkningen. Den har nå vært på programmet i seks år. Det har siste år blitt vist tre filmer hver søndag i periodene 6.1.-24.2. og 3.11.-15.12.

Den første filmen har vært en barnefilm, de to andre ment for et bredere publikum - familier og andre interesserte. Temaene har spent over kunst, naturfag og samfunnsfag.

I forbindelse med forestillingene ble det arrangert en tegnekonkurranse for barn: "Hva jeg så på søndagsfilmen".

I januar og februar ble det vist i alt 24 filmer fordelt på 8 søndager. Totalt ble tilskuerantallet 727. Pr. søndag utgjorde dette ca. 91 personer, eller ca. 30 pr. forestilling i gjennomsnitt.

Det ble vist i alt 21 filmer fordelt på 7 søndager i november og desember. Tilskuerantallet ble noe høyere for høstsesongen, totalt 949. Dette utgjorde ca. 136 pr. søndag, eller ca. 45 pr. forestilling i gjennomsnitt.

Alle forestillingene har vært forsøkt annonsert og anmeldt i distriktets tre lokalaviser og i NRK Hedmark.

Ansvarlig for arrangementet, filmkjøring og kontakt med pressen var i vårsesongen Andersen. Ansvarlig for arrangementet i høstsesongen var Evenrud. Filmkjøring og kontakt med pressen ble besørget av Berg, Evenrud og Lillehaug.

Trekkspilltreff og St. Hansfeiring

Det ble tatt initiativ til to nye friluftsansatte, trekkspilltreff i samarbeid med Elverum Trekkspillklubb og St. Hans-arrangement i samarbeid med Østerdal Spell- og bygdedanslag. Trekkspilltreffet ble arrangert innendørs p.g.a. regn. St. Hans-arrangementet hadde først et barneprogram og deretter et hovedprogram bygget over folkedans- og folkemusikktradisjoner i Østerdalen. Regn og kjølig vær ga dessverre dårlig oppslutning.

Konserter

Det er holdt 12 konserter på museet i løpet av året. I tillegg til Musikkens Venners og Festspillenes konserter har lokale kor, korps og orkestre holdt konserter. Særlig skal nevnes at Jømna og Heradsbygd Musikkforening i tillegg til sin tradisjonelle vårkonsert, holdt

koncert 2. pinsedag på friluftscenen på Prestøya. Dette ble en markering av åpningen av friluftsserveringen på Fossekallen og en start på sommersesongen. Det ble også en bekreftelse på at scenen og miljøet på Prestøya egner seg for friluftskonserter.

7. PUBLIKUMSTJENESTEN OG FORRETNINGSDRIFTEN

7.1 Publikumsbesøket

Publikumsbesøket sank i 1985 til 93 444 personer. Det er en nedgang på hele 11,5 % fra året før og det laveste besøk siden 1978.

I tillegg til de registrerte museumsbesøkende har 5713 personer deltatt i tilsammen 78 arrangement i museet. Det totale besøk utgjør dermed 99 157 personer.

Besøket fordeler seg slik de sju år:

Besøksstatistikk Norsk Skogbruksmuseum 1978 -1985

	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	Endring i %
Voksne	41441	79998	68217	66716	58681	59222	60351	53640	÷11.1
Barn inkl. klasser	22216	31207	30142	30602	31111	28171	31214	27351	÷12.5
Barn familiebillett	8652	16068	13333	12552	12220	11610	11474	10896	÷ 5.0
Bill. fra Glomdalsmuseet	1916	824	2409	2243	2180	2093	2491	1557	÷37.5
	74425	128097	114101	112113	104192	101096	105557	93444	÷11.5

De ansatte ved Trondheim kom. skogforvaltning, de ansatte ved Værdalsbruket A/S, kontrollveterinærer fra hele landet, Forsvarets Høgskole, Fagpressens Redaktørforening, gruppe med finske fylkeskogmestre, Finsk Forstmästareforening, en gruppe finske skogeiere, sveitsiske skogbrukere, ungarsk skogbruksdelegasjon, Nordiska Skogsarbetsstudiarnas Råd, Stortingets samferdselskomite, Stortin-

gets finanskomite, Hovedutvalget for kultur og fritid i Hedmark, Indisk gruppe (gjester i Grue Rotary), Islands skogdirektør, representant for Landbruksministeriet i Danmark, skogbruksetaten i Hurdal og Nannestad, Ski Husflidslag, representanter for Sande Tresliperi, representanter for Oslo kommuneskoger, studenter fra Statens Skogskole, Brandbu, studenter fra Telemark distriktshøgskole, Fylkesmannen i Hedmark, Miljøavdelingen, kolleger fra Kopparbergs län i Sverige.

Heder til Glomma-fløterne

Den 6.11. holdt Glomma Fellesfløtingsforening et avskjedsarrangement for en kvinne og 53 menn for solid innsats i fløtingens tjeneste. Det ble utdelt sølvskål til dem som hadde over 25 års tjeneste og kniv til dem som hadde kortere tjeneste. Museet var bakgrunn og miljø for arrangementet. Fossum holdt omvisning i fløtingsavdelingen, Vestheim fortalte om "Prosjekt Glomma" og alt arbeid som

Glommafløterne mottok hedersbevisninger for lang og tro tjeneste under et arrangement 6.11. Fra venstre: direktør Oddvar Stenerud, fløtningsinspektør Gunnar Lervang, direksjonsformann Ole Roen og fløteren Johan Rasch som har flere års tjeneste i Glomma. Foto: O.T.L.

gjøres av museet for å sikre fløternes og fløtingens historie, og Ljøstad viste sekvenser fra de fløtingsopptak som er gjort på video under den siste Glomma-fløtingen i 1985. Under utdelingen av hedersbevisningene og under middagen ble fløterne berømmet og takket for sin store innsats.

Norsk Skogbruksmuseum ble også vist oppmerksomhet for sitt arbeid med Glomma-fløtingens historie.

7.2 Salgsvirksomheten

Salg av suvenirer og postkort m.v. gikk noe tilbake i 1985 som følge av mindre besøk. Til tross for dette økte totalomsetningen ved museets salgsvirksomhet med 6,8 % i 1985. Dette skyldes i første rekke at "Fossekallen" har vært i drift hele sommersesongen.

Som en prøveordning har Fossekallen i 1985 tilbudt et par enkle varmretter (hjort- og rådyrstek). Behovet for et slikt tilbud er absolutt til stede, men det er nødvendig å finne fram til en litt annen form på emballasje m.v. dersom ordningen skal fortsette.

Suvenirsalget utgjorde i 1985 kr. 1,92 i gjennomsnitt pr besøkende. Dette er en svak økning fra tidligere, men fortsatt er omsetningen av suvenir for lav. Mangel på plass til en god presentasjon av varene er den vesentligste årsaken til dette.

7.3 Markedsføring

I fjorårets beretning ble museets publikumsundersøkelse nøye beskrevet. For å presentere undersøkelsen for folk utenfor museet, gjennomgikk Rugsveen publikumsundersøkelsen på nytt og skrev ut museets egen versjon av resultatene. Den består av kommenterte tabeller, og gjør ingen forsøk på å trekke bestemte konklusjoner.

I tiden 28.10.-1.11. deltok Rugsveen i et markedsføringskurs på Lågdalsmuseet på Kongsberg, arrangert av Kongsberg Ingeniørhøyskole i samarbeid med Museumspedagogisk forening og Museumsansattes forening. Målsettingen med kurset var å gi innføring i markedsføringsprinsipper, tilpasset museumsforhold.

Kristiansen deltok den 6.11. på et Hedmarkstreff som Hedmark reiselivsråd arrangerte i Oslo. Målgruppe for treffet var turoperatører og reisebyråer i Oslo-området.

Som vanlig er det annonsert både i dagspressen, tidsskrifter og ulike programmer. Sammen med Glomdalsmuseet, Hedmarksmuseet og Jernbanemuseet har Norsk Skogbruksmuseum deltatt i NOR-TRAs (Norges reiselivsråd) annonsekampanje "Bli dus med Norge". Museene er enige om at det har kommet lite ut av denne kampanjen og vil foreløpig ikke bli med i nye slike opplegg.

Brosjyrer og informasjonsmateriell er i likhet med tidligere år sendt til turoperatører, reisebyråer, overnattingsbedrifter og turistinformasjoner både i inn- og utland.

Både riks- og lokalaviser har hatt større og mindre reportasjer om museet og de ulike arrangement. Flere av de ansatte er intervjuet i NRK i løpet av året.

Miljø '85

Den nordiske undervisningskonferansen Miljø '85 ble avviklet i tidsrommet 17.-19.6. ved Universitetet på Blindern. Arrangementet omfattet alle trinn fra barnehage til universiteter og høyskoler, foruten institusjoner og organisasjoner som er opptatt av miljøundervisning og forholdet mellom skole og samfunn. Miljø '85 ga en rekke tilbud i form av foredrag, utstillinger, ekskursjoner, kulturtilbud m.v. som samlet hadde som siktemål å gi et aktuelt bilde av miljøundervisningen i dagens situasjon. Arrangementet var meget ambisiøst lagt opp med tildels fremragende foredragsholdere. Dårlig oppslutning førte imidlertid til at flere innslag og programposter ble sterkt amputert eller avlyst. Tidspunktet for arrangementet nær opp til skoleslutt og et særlig godt vær var nok de viktigste grunnene til dette.

Norsk Skogbruksmuseums stand var rimelig godt besøkt, ikke minst av lærere, som var Miljø '85s viktigste målgruppe. Andersen og Nysæther informerte de besøkende og redegjorde for museets mange tilbud innenfor skole- og undervisningssektoren. Materiell ble utlevert og delvis solgt.

8. REPRESENTASJON

8.1 Museumsorganisasjoner

Nasjonalt

Nysæther, Vestheim, Rugsveen og Fossum deltok på NKKMs årsmøte i Trondheim 12.-15.9. Fossum orienterte om Filmkomiteens arbeid.

Vestheim deltok på årsmøtet til Norsk-ICOM i Trondheim 12. september, og ble valgt inn i valgkomiteen.

Fossum er styremedlem i stiftelsen "Steinsfoss Tømmerrenne" i Vennesla og sitter i styret for Klevfos Industrimuseums Venner. Han sitter videre i NKKMs filmkomite for produksjon av kulturhistorisk film.

Andersen sitter på andre året som redaktør av "Museumsnytt" med ansvar for naturhistoriske emner. Han er varamann til styret i Norsk-ICOM og var redaktør av Norsk ICOM Nytt nr. 13. Andersen har i løpet av året deltatt i Norsk Museumspedagogisk Forenings årsmøte og seminar på Stord (22.-25.4.) og på årsmøtet og fagseminar til Norske Naturhistoriske Museers Landsforbund i Trondheim (12.-15.9.).

Musea i Hedmark

Fossum satt som formann i "Musea i Hedmark" frem til årsmøtet 1.6. da han trakk seg tilbake. I forbindelse med årsmøtet var det orientering om Vingelen kirke- og skolemuseum og kulturhistorisk befaring i Vingelen. Under møtet i "Musea i Hedmark" var temaet markedsføring av museene med foredrag av reiselivsleder i Hedmark Ole Johnny Trangsrud m.fl. Rugsveen og Fossum deltok i møtene. Rugsveen er formann i valgkomiteen for "Musea i Hedmark".

Nordisk samarbeid

Museet var 18.-20. september vertskap for den årlige konferansen av skogsmuseer i Norden. Skogsmuseet Silvanum i Gävle (Sverige), Lappland skogsmuseum i Rovaniemi (Finland) og Jagt- og Skov-

brugsmuseet i Hørsholm (Danmark) var representert på møtet. Hensikten med denne kontakten er å drive gjensidig informasjon, utveksle erfaringer og samarbeide om konkrete prosjekter som f.eks. utstillinger.

På konferansen ble det bl.a. vedtatt å foreta en registrering av alle museer, organisasjoner o.l. i Norden som arbeider med kulturhistoriske spørsmål knyttet til skogbruk, fiske, jakt, fangst og annen utmarksbruk. Videre drøftet en det nordiske samarbeidet sett i lys av museenes internasjonale engasjement forøvrig. Norsk Skogbruksmuseum presenterte deler av sin virksomhet med særlig vekt på dokumentasjon- og forskningsarbeid (med fløtingshistorie og norsk knivtradisjon som eksempler).

Ellers drøftet en utstillingsprosjektet "Nordens Grønne Gull", som skal bli en fellesprodusert vandreutstilling om skogen og skogbruket i Norden i nåtid og fortid. Vestheim har vært museets representant i en forprosjekteringsgruppe, som la fram et forslag til utstilling med skisser for styrende organer i de deltakende museene og pressen under et møte i Rovaniemi 1.-2. mars. De tre andre nevnte museene har også ett medlem hver i arbeidsgruppen, og dessuten er Island kommet med i samarbeidet ved Sigurdur Blöndal i Skogræktarfélag Islands.

Det var satt opp et totalbudsjett for utstillingen på NOK 576.000 (forprosjektering, produksjon, transport m.m.), og prosjektet har vært tenkt finansiert med fellesnordiske kulturmidler og bidrag fra private sponsorer. Søknad om støtte ble sendt til Nordisk kulturfond i februar. Det ble ikke tatt noen endelig beslutning i saken før i desember, da det ble bevilget DKR 150.000. Disse midlene skal brukes som transportstøtte, og det ble satt betingelser om at Island måtte komme med i samarbeidet. Videre har Nordisk ministerråd bevilget NOK 30.000 over sitt allmenne budsjett. Manglende avklaring på det finansielle plan har gjort at utstillingen ikke vil kunne åpnes under den 16. Nordiske Skogkongress i Finland i 1986, slik tanken var. Silvanums 25-årsjubileum i oktober 1986 er antydnet som alternativt åpningstidspunkt.

Arbeidsgruppen har hatt fire møter i løpet av året: Rovaniemi 27.-28. februar, Oslo 24. mai, Elverum 20. september og København 19. desember. Vestheim var ikke til stede på det siste møtet.

Andersen deltok 23.-24.3. i ICOM-Nords fellesnordiske styremøte i Stockholm. Nordisk Taxidermiskongress var lagt til museet 7.-10.6.

Annet internasjonalt samarbeid

Andersen var i mai invitert til Tulln i Østerrike for å holde foredrag om akvariet i Norsk Skogbruksmuseum på "International Symposium for Vivaristic". Her møtte til sammen 200 deltagere fra 12 nasjoner.

I forbindelse med ICOM-CECAs årsmøte og fagkonferanse i Barcelona i Spania 5.-12.11. holdt Andersen foredrag om Norsk Skogbruksmuseums publikumsundersøkelse i 1983.

8.2 Seminarer, konferanser o.l.

Andersen har i løpet av året bl.a. deltatt i følgende arrangementer:

- 19.-20.2. i Oslo: Konferanse om "Sur nedbør" og "Kalkingsprosjektet". Arr. Norges Jeger- og Fiskerforbund.
- 26.-28.3. i Surnadal på fagkonferansen til Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Innlegg om De Nordiske Jakt- og Fiskedager.
- 12.4. i Oslo: årsmøte til Landslaget Kunst i Skolen i egenskap av styremedlem og medlem av pedagogisk utvalg.
- 13.-14.8. i Trondheim: Fiskeoppdrettsmessen Aqua-Nord.
- 18.-20.10. i Tromsø. Invitert som gjesteforeleser til "Museumskurset" arrangert av Tromsø Museum i samarbeid med fylkeskonservatorene i Nordland, Troms og Finnmark. Forelesningstema: "Formidlingsteknikk/ulike måter å formidle på".

Rugsveen deltok i etnologseminaret på Ustaoset 1.-3.2. hvor hovedtema var energi. Han møtte også på Samtidsdokumentasjonseminaret på Gran 5.-6.3. der temaet var Norsk Landbruksmuseum.

I forbindelse med NKKMs årsmøte i Trondheim i september deltok Rugsveen på et korrosjonsseminar 11.-12.9. hvor problemer omkring rust, lagringsforhold og forebyggende tiltak i magasiner ble drøftet.

Vestheim har deltatt i flg. seminarer, konferanser o.l.:

- Vinterseminaret (universitetenes historikerkonferanse) på Røros i tiden 6.-9.1. Han var med både som deltaker og foredragsholder.
- Lokalhistorisk seminar om levkår i Finnmark i Alta 20.-22.6. Vestheim deltok i den siste delen av seminaret, som ble arrangert av Historieseksjonen ved Universitetet i Tromsø i tilknytning til landsmøtet for Landslaget for lokalhistorie. Blant temaene var veidesamfunnet, helleristningefeltene og laksefisket i Altaelva.
- Nordisk arkivkonferanse i Øyer 2.-4.10. Blant emnene som ble tatt opp, var bruk av EDB i arkivverket og arbeidet med privatarkiver på nordisk plan.
- Norsk historikerforenings seminar om mentalitetshistorie og bruk av EDB i historisk forskning på Oppdal 1.-3.11.

8.3 Studiebesøk

Fossum studerte jaktmuseer i Europa i tiden 28.6.-13.7. Studieturen ble delvis dekket av midler Fossum fikk i forbindelse med tildelingen av Eidsvold Værks skogpris. Følgende museer ble besøkt: Det nederlandske jaktmuseet utenfor Arnhem, det belgiske jaktmuseet i Laveaux St. Anne som ligger i Ardennene, Muse des artes et traditions populair og Muse de l'homme i Paris, jaktslottet Chambord og jaktmuseet i Gien i Loiredalen, i den gamle byen Dijou ble det arkeologiske museet besøkt samt distriktsmuseet for Bourgogne og Muse des Beaux Artes. Fire jakthistoriske samlinger ble besøkt i Tyskland, Schloss Kranichstein i Darmstadt, jaktmuseet i Sprangenburg, Jagtschloss Springe med viltpark og det østpreussiske jaktmuseet i Luneburg. Videre ble besøkt Schloss Gottorp som er Landsmuseum for Schleswig-Holstein og til slutt Schloss Glucksburg. I Danmark ble de arkeologiske samlingene på Moesgård i Århus samt Forstbotanisk Have samme sted studert.

Studieturen ga stort faglig utbytte. Mye informativt stoff og verdifull jakthistorisk litteratur ble også et viktig resultat av turen.

I Norge har Fossum besøkt Rød Herregård i Halden, Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum og Folkemuseet for Trøndelag i Trondheim, videre Husantunet i Alvdal, Odalstunet, Kongsvinger Museum, Finnetunet og Gruetunet.

I forbindelse med ICOM-CECA konferansen i Barcelona i Spania

besøkte Andersen en rekke museer, bl.a. også zoologisk have med akvarium, samt geologisk, botanisk og zoologisk museum.

Sæle og Rugsveen var 19.2. på studiebesøk til konserveringsseksjonen ved DKNVS Museet i Trondheim for å lære hvordan konservering med polyethylenglycol foregår. Dette er aktuelt ved konservering av materiale funnet i myr, som f.eks. stokkebåter.

I forbindelse med et møte om den nordiske samarbeidsutstillingen i Rovaniemi i månedsskiftet februar/mars besøkte Vestheim flere museer i Finland. Foruten museer i Åbo omfattet besøket bl.a. en gjensitt i Ähtäri kommune, som hadde en stor delegasjon på studiebesøk på museet i august 1984. Ähtäri har en interessant dyrepark, og planlegger å bygge et skogs- og utmarksmuseum i tilknytning til et stort ferie- og fritidskompleks. I Jyväskylä besøkte Vestheim bl.a. Midt-Finlands museum (Keskisuomen Museo), som også har faglig ansvar for flere lokale museer som tar seg av utmarkas kulturhistorie. Vestheim besøkte Vitasaari museum som har interessante fløtingshistoriske samlinger. I Rovaniemi var både Lapplands skogsmuseum (Lapin metsämuseo) og länsmuseum med på programmet.

I tiden 20.-27.6. var Vestheim på ulike befaringer og besøk flere steder i Finnmark (i forbindelse med landsmøtet i Landslaget for lokalhistorie, som fant sted i Alta). I Alta ble det foruten besøk på Alta museum anledning til befaringer av helleristningsfeltene i Hjemmeluft, Komsa-feltene, nedre del av Altaelva, Tverrelvdalen med skiferbruddene, Mattisdalen og Elvebakke. Etter landsmøtet ble det arrangert reiseseminar rundt i Finnmark med bl.a. flg. besøk lagt inn i programmet: Nordpol-Klubben i Hammerfest, Nordkappmuseet i Honningsvåg, Karasjok bygdemuseum og Kautokeino museum.

8.4 Annen representasjon

Andersen har siden 1983 sittet som styremedlem i Elverum lokallag av Nyttevekstforeningen og konsultativt medlem i Skolenemda for natur og miljø i Hedmark, oppnevnt av skoledirektøren i Hedmark.

Kristiansen representerer museet i styret for Elverum Turistservice, og Fossum sitter i styret for Fests spillene i Elverum. Fossum er formann i juryen for arkitektkonkurransen om Norsk Vegmuseum.

9. GAVER

9.1 Spesielle gaver

Taxidermisten Stein Ivar Bakka, Sykkylven, har gitt en utstoppet laks han selv hadde fisket i Loenelva i 1982. Laksen var på 16,5 kg. Dette er det første utstoppete preparat av fisk i museets samlinger. Tidligere preparater er støpt i plast og malt.

I og med fløtingens opphør tok også maskinbarkingen slutt. Borregaard Industries Ltd. A/S har i den anledning gitt museet et komplett Cambio barkeanlegg med en traktor Bolinder Munktel som drivkraft.

Museet har mottatt et viktig båtbyggermateriale fra gården Nordby i Osen. Givere er brødrene Oddmund og Alf Nordby.

Cambiobarkeanlegget i drift på barkeplassen ved Kongsvinger. Det er gitt som gave til museet av Borregaard Industries Ltd. A/S. Foto: O.T.L.

9.2 Givere av gjenstander i 1985

Denne oversikten omfatter fortrinnsvis gjenstander som er gitt til museet i 1985.

Almaas, Mads, Steinkjer: Haspelstang
Andersen, Christian, Elverum: Kløvsadel for rein
Antonsen, Einar, Vang: Geitrustning og lunnedrag
Delbekk, Bjarne, Lillestrøm: Kniv
Eggen, Henning, Elverum: "Klamp"
Eggen, Konrad, Elverum: Lyster, islen-der, tilvekstbør
Evenrud, Erik, Elverum: Reklings
Forsethaugen, Nils, Lillehammer: Kniv
Hagen, Eldbjørg, Hamar: Abborruse
Halle, Egil, Oslo: Kniv
Hoel, Olaug, Braskereidfoss: Stokksag, tømmeraks, bendingsbjørn, 2 barkespa-der, vendhake, reisekoffert, 2 sakser, mureskje, viggtang, børste, tappekran, tang, rasp, modelleringsjern
Kildalen, Martinus, Vallset: Gråspett på årsskudd av gran

Kristiansen, Egil M., Tangen: Motorsag
Lindmoen, Arne, Jømna: Gjeterpistol
Ljøstad, Ole-Thorstein, Elverum: 2 bry-nesteiner
Lønnevig, Kathleen Graff: Jakttrofeer
Nordby, Oddmund og Alf: Div. båt-byggerutstyr og snekkerrødskep.
Nordseth, Målfrid, Elverum: Vendhake
Nysæther, Jostein K., Ottestad: Kniv
Pedersen, Kolbjørn, Furnes: Slepings-motor
Reiersen, Leif, Tyristrand: Kniv
Sandlund, Odd Terje, Hamar: Bile
Statens Skogsskole i Osen: Filkrakk
Tallerås, Einar, Opphus: Kniv
Verdalsbruket v/skogsjef Jon Lykke,
Vuku: Klubbe, slepphøne
Wåle, Olav H., Notodden: Kniv
Per Øien, Oslo: 3 fyrstikkesker

9.3 Givere av litteratur og arkivalia i 1985

Agder Skogeigarlag
Akvariet i Bergen
Andersen, Chr.
Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek
Arbeidsformidlingen i Hamar
Aust-Agder Skogselskap
Borg, Knut
Bornholms Museer
Borregaard A/S
Bryggens Museum
Buskerud Skogselskap og Buskerud Fyl-kesskoetat
De Sandvigske Samlinger
De Sandvigske Samlingers Venner
Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab
Det Kongelige Selskap for Norges Vel
Det Norske Arboretet på Milde
Det norske Skogselskap
Direktoratet for naturforvaltning
Direktoratet for Statens Skoger

Domänverket
Evers, Wilhelm
Feltartilleriets skole og øvingsavdeling
Finlands Viltvårdstiftelse
Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)
Furnes jakt- og fiskeforening
Fylkeskartkontoret i Hedmark
Glomma Fellesfløtingsforening
Glommens Tømmermaaling
Grong Historielag
Grunnskolerådet
Halvorsen, Odd
Hedmark Energiverk
Hedmark fylkeskommune
Hedmark Skogselskap og Skogbrukseta-ten i Hedmark
Hedmark fylkes husflidslag
Hedmarksmuseet/Utvandermuseet
Holthe, Vidar

Institutt for skogskjøtsel, NLH
 Institutt for skogtaksasjon, NLH
 Jägarnas Centralorganisation
 Jagt- og Skovbrugsmuseet, Hørsholm
 Jakt, Skyting & Jegerliv A/S
 Kontaktutvalget for Miljøundervisning
 Kontaktutvalget for Skogbruket i Hedmark
 Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer
 Landbruksdepartementet
 Landbruksforlaget A/S
 Landsjagtforeningen af 1923
 Lund & Aass
 Løken, Asbjørn
 Matheson, Wilhelm
 Mathiesen Eidsvold Værk
 Melamies, Mauri
 Miljøverndepartementet
 Mineralogisk-Geologisk Museum
 Naturvårdsverket, Sverige
 Nes Historielag
 Nidarå Tømmersalslag
 Nord-Troms Museum
 Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd
 Norges Jeger- og Fiskerforbund
 Norges Landbruksvitenskapelige Forskningsråd
 Norges Naturvernforbund
 Norges Skogeierforbund
 Norges Skogteknikerforbund
 Norges Statsbaner
 Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen
 Norsk Engelsksetterklubb
 Norsk Folkemuseum
 Norsk Institutt for Skogforskning
 Norsk Kulturråd
 Norsk Målførearkiv
 Norsk Ornitologisk Forening, avd. Hedmark
 Norsk Skog- og Landarbeiderforbund
 Norsk Skogindustri
 Norsk Språkråd
 Norsk Undervisningsforbund
 Norske 4H

Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer
 Næringssjefen i Vestfold
 Oppland Skogselskap
 Pihlske sameie
 Rheinisches Freilichtsmuseum, Kommer
 Riddervold, Astri
 Riksantikvaren
 Riksgalleriet
 Riksställningar
 Rindal, Johs.
 Risør Sparebank
 Salten Skogselskap
 Samnemda for studiearbeid
 Sekretariatet for fotoregistrering
 Selmer, Nils A.
 Senter for Industriforskning
 Silvanum
 Skogbrukets og Skogindustriens Forskningsråd
 Skogbruksetaten i Oppland
 Skovhistorisk Selskab
 Statens Filmsentral
 Statistisk Sentralbyrå
 Steensballes Forlag A/S
 Stemsrud, Finn
 System Teknisk A/S
 Søllerød Museum
 Telemark Tømmermåling
 Televerket
 Tiden Norsk Forlag
 Trondheim Bymark
 Trygdeetaten
 Trysil Ornitologiske Stasjon
 Ullvin, Nils
 Universitetets Oldsaksamling
 Universitetsforlaget
 Valdres Folkemuseum
 Verdal Jeger- og Fiskerforening
 Vestjordet, Egil
 Vevle, Odd
 Weiseth, Arnfinn
 Zemedelske Museum, Praha
 Østfold distriktshøgskole

10. MEDLEMMER

Årlig betalende, personer	324	(341)
Livsvarige, personer	279	(282)
Årlig betalende, bedrifter/institusjoner	63	(67)
Livsvarige, bedrifter/institusjoner	275	(285)

Tallene i parantes er pr 31.12.84

11. ØKONOMI

Regnskapet for 1985 viser et driftsunderskudd på kr 20.988. Underkuddet er belastet disposisjonsfondet. Lønns- og kostnadstigningen har vært større enn forutsatt i budsjettet samtidig som de offentlige tilskudd bare har hatt en meget beskjeden stigning (2,06%). Når underskuddet allikevel har blitt såvidt beskjedent skyldes det at egeninntektene, til tross for sviktende besøk, har steget noe fra året før.

Til tross for gjentatte henstillinger, har Kultur- og vitenskapsdepartementet fortsatt ikke fulgt opp forutsetningene i økonomiforhandlingene fra 1981/82 om en oppjustering av statstilskuddet i takt med nedtrappingen av rentemiddeltilskuddet til driften. Dette fører til at det offentlige dekker en stadig mindre andel av museets driftsutgifter. De offentlige tilskudd utgjorde i 1985 46,56% av driftsbudsjettet mens tilsvarende andel i 1983 var 49,87%.

STYRET FOR NORSK SKOGBRUKSMUSEUM

Ivar Aavatsmark Formann	Truls Gram Varaformann	Gunnar Lurfaldet
Erich Mathiesen	Tore Paulsen-Næss	Svein Morgenlien
Erik Munthe-Kaas	Sverre Østhagen	Håkon Sæle
	Tore Fossum Museumsdirektør	

Regnskap

Resultatregnskapet 1985

Kontonr.	Noter	Regnskap	Budsjett
INNTEKTER			
<i>Billettinntekter</i>			
30 Billetter		963.647	962.000
		963.647	962.000
<i>Salgsinntekter</i>			
31 Salg resepsjon		642.049	600.500
32 Salg Fossekallen		203.344	120.000
33 Arrangementer		69.624	38.000
34 Publikasjoner m.v.		104.498	146.600
35 Leieinntekter		45.350	74.000
		1.064.865	979.100
<i>Tilskudd m.v.</i>			
36 Kapitalinntekter		168.392	35.000
38 Off. tilskudd/ref.	1	3.056.416	3.007.900
39 Andre tilskudd/medl.kont. m.v.	2	900.896	703.000
		4.125.704	3.745.900
Driftsinntekter		6.154.216	5.687.000
UTGIFTER			
<i>Varekostnader</i>			
40 Varekostnader		553.565	422.500
		553.565	422.500
<i>Personalkostnader</i>			
50 Lønn faste stillinger		2.355.645	2.378.510
51 Lønn midl. stillinger		434.186	311.785
52 Honorar m.v.		15.000	24.000
54 Sosiale utgifter		637.605	593.205
55 Reise og diett		167.879	150.000
56 Sivile tjenestepiktige		32.930	60.000
		3.643.245	3.517.500

Kontonr.	Noter	Regnskap	Budsjett
<i>Museale utgifter</i>			
60 Gjenst./konservering		21.655	85.000
61 Bibliotek/arkiv		70.767	58.000
62 Forskning		232.097	150.000
64 Akvariet		152.950	70.000
65 Formidling		20.980	67.000
66 Arrangement		41.017	27.000
67 Fotoutgifter		54.085	54.000
		593.551	511.000
<i>Administrasjonsutgifter</i>			
70 Inventar/utstyr		130.769	60.000
71 Vedlikehold		194.497	112.000
72 Drift av anlegg		397.279	425.000
73 Administrasjon		392.059	323.000
74 Verkstedkostnader		36.851	39.000
75 Markedsføring		29.337	50.000
78 Uforutsatte utg.		1.000	50.000
		1.181.792	1.059.000
<i>Låneutgifter</i>			
79 Avdrag/renter/overføringer	3	203.051	177.000
		203.051	177.000
Driftsutgifter		6.175.204	5.687.000
Driftsunderskudd overført disposisjonsfond		20.988	0
<i>Investeringskostnader</i>			
8510 Nyanlegg friluftsområde		4.569	
8520 Nyanlegg driftsbygninger	4	434.013	
8530 Nyanlegg maskiner/utstyr	5	362.668	801.250
8820 Avsatt spesielle formål	8		83.750
			885.000
<i>Investeringsstilskudd</i>			
8610 Inv. tilskudd rentemidler		650.000	
8620 Tilskudd spes. investeringer	6	235.000	
			885.000

Balanse pr. 31.12.85

Eiendeler	Noter	1985	1984
Håndkasse		12.000,00	9.000,00
Kassekreditt 05.01205		29.009,11	123.842,26
Bankinnskudd 09.30351		277.556,45	247.817,45
Bankinnskudd 09.30378		790.531,50	1.046.665,50
Postgiro		26.776,53	77.882,88
Aksjer		1.000,00	1.000,00
Debitorer		37.693,80	31.676,50
Lønn/reiseforskudd		4.025,00	3.500,00
Premiefond NKP		69.573,00	43.933,00
Omløpsmidler		1.248.165,39	1.585.317,59
Museumsbygningen		10.806.745,61	10.806.745,61
Klokkergården		31.000,00	31.000,00
Magasinhallen			
Bokført 1985	375.622,75		
Overført 1986	485.647,00	861.269,75	0,00
Bru over Klokkefossen		112.100,00	112.100,00
Bru over Prestfossen ...		111.620,00	111.620,00
Prestøya		50.000,00	50.000,00
Fossekallen			
Bokført pr. 1.1.	951.216,82	18.379,85	
Tilkommet siste år ...	7.140,00	958.356,82	932.836,97
Utendørsanlegget			
Bokført pr. 1.1.	179.300,00		
Tilkommet siste år ...	4.569,00	183.869,00	179.300,00
Sørlistøa		51.250,00	0,00
Inventar		1,00	1,00
Maskiner		1,00	1,00
Museumsgjenstander ...		1,00	1,00
Anleggsmidler		13.166.214,18	12.241.985,43
SUM		14.414.379,57	13.827.303,02
Gjeld og Egenkapital			
Kreditorer		254.924,10	159.286,08
Forskuddstrekk		106.631,00	116.522,00
Skyldig arb.g.avgift		70.680,77	67.781,33
Fylkesskattesjefen		5.598,49	÷ 13.314,14
Kortsiktig gjeld		437.834,36	330.275,27

Noter	1985	1984
Pantegjeld	175.010,00	243.861,00
Langsiktig gjeld	175.010,00	243.861,00
Livsv. medl.fond	204.600,00	204.600,00
Publikasjonsfond		
Bokført pr. 1.1.	60.000,00	
Tilb.f.tidl.årsavs.	60.000,00	0,00
Eidefondet		
Bokført pr. 1.1.	778.976,06	724.629,06
Renter siste år	9 58.423,00	837.399,06
Avsatt spesielle formål		
Bokført pr. 1.1.	406.150,00	847.528,50
Tilb.ført tidl.avs.	2 10.500,00	485.028,50
Avsatt siste år	8,10 25.000,00	420.650,00
Vedlikeholdsfond		
Bokført pr. 1.1.	50.000,00	50.000,00
Avsatt siste år	3 49.000,00	99.000,00
Disposisjonsfond		
Bokført pr. 1.1.	179.452,91	178.374,10
Over/undersk. siste år	7 ÷ 20.987,29	158.465,62
Kapitalkonto		
Kapital pr. 1.1.85	11.573.987,78	10.571.500,81
Tilført siste år	11 507.432,75	12.081.420,53
Egenkapital	13.801.535,21	13.193.166,75
SUM	14.414.379,57	13.827.303,02

Elverum, 1. januar 1986

I styret for
NORSK SKOGBRUKSMUSEUM
Skogbruk, jakt og fiske

Ivar Aavatsmark
Formann

Truls Gram
Varaformann

Gunnar Lerfaldet

Erich Mathiesen

Tore Paulsen-Næss

Svein Morgenlien

Erik Munthe-Kaas

Sverre Østhagen

Håkon Sæle

Asbjørn Pedersen
Statsaut. revisor

Tore Fossum
Museumsdirektør

Egil M. Kristiansen
Kontorsjef

Revisjonsberetning

Jeg har revidert regnskapene og årsoppgjøret for 1985 for Norsk skogbruksmuseum i henhold til god revisjonsskikk.

Årsoppgjøret er avgitt i samsvar med lov og vedtekter og gir, etter min mening, et forsvarlig uttrykk for museets stilling og for resultatet av årets drift. Styrets forslag om overskuddets anvendelse, er i samsvar med gjeldende lover og museets vedtekter.

Jeg kan anbefale Representantskapet å fastsette balansen og resultatregnskapet som museets regnskap for 1985.

Elverum, den 21. april 1986

Statsaut. revisor

Spesifikasjon av driftskonti

<i>Salg resepsjon</i>	
3100 Kiosksalg	384.456
3110 Souvenirsalg	180.074
3120 Postkortsalg	46.067
3130 Merke- og plakatsalg	14.071
3140 Salg av førere	11.690
3150 Kommisjonsalg	5.692
	642.050
<i>Fossekalen</i>	
3200 Kioskvarer	202.206
3220 Postkort	677
3230 Merkesalg	242
3240 Salg av førere	219
	203.344
<i>Publikasjoner, foto m.v.</i>	
3400 Filmfremvisning	5.674
3410 Fotoarbeider	6.227
3420 Forelesninger	1.945
3460 Salg av publikasjoner avgiftsfrie	68.201
3461 Salg av publikasjoner avgiftspliktige	18.134
3470 Salg av læremidler	4.317
	104.498
<i>Leieinntekter</i>	
3500 Leie auditorium	6.500
3510 Leie foredragssal	4.300
3520 Leie museumshall	10.500
3530 Leie bibliotek	2.400
3540 Leie peisestue	450
3570 Leie museale bygninger	1.200
3580 Leie boliger	13.200
3599 Vaktmestergodtgjørelse	6.800
	45.350
<i>Kapitalinntekter</i>	
3610 Renteinntekter	140.274
3690 Diverse kapitalinntekter	28.118
	168.392

<i>Off. tilskudd/refusjoner</i>		
3800	Statstilskudd	2.161.000
3810	Fylkeskommunalt tilskudd	560.000
3820	Kommunale tilskudd	107.132
3830	Andre off. tilskudd	37.000
3840	Refusjon arbeidskontoret	172.305
3850	Refusjon folketrygden	18.980
		3.056.417

<i>Andre tilskudd og medl.kontingent m.v.</i>		
3900	Private driftstilskudd	194.225
3910	Driftstilskudd rentemidler	350.000
3920	Medlemskontingent	46.700
3940	Tilskudd publikasjoner	55.000
3945	Tilskudd div. tiltak	15.000
3950	Godskrift premiefond NKP	25.640
3960	Erstatninger	85.081
3980	Fondsmidler overført driften	129.250
		900.896

<i>Varekostnad</i>		
4000	Innkjøp kioskvarer resepsjonen	272.254
4001	Innkjøp varer Fossekallen	112.442
4005	Flaskepant	4.530
4010	Innkjøp suvenir	113.048
4020	Innkjøp postkort	36.729
4030	Innkjøp merker/plakater	1.105
4050	Oppgjør kommisjon	10.127
4090	Diverse varekjøp	3.330
		553.565

<i>Lønn fast ansatte</i>		
5000	Lønn vitensk.personale	873.504
5010	Lønn kontorpersonele	430.591
5020	Lønn teknisk personale	393.301
5030	Lønn rengjøringspersonale	167.037
5040	Lønn resepsjonspersonele	222.665
5050	Lønn vaktmest./håndverkere	213.407
5060	Overtidsgodtgjørelse	55.141
		2.355.646

<i>Lønn midlertidig</i>		
5100	Lønn refusjonsstillinger	219.050
5110	Lønn korttidsansatte	215.136
		434.186

<i>Honorarer m.v.</i>		
5200	Revisjonshonorar	14.000
5230	Konsulentbistand	1.000
		15.000

<i>Sosiale utgifter</i>		
5400	Arbeidsgiveravgift	463.505
5410	Arbgiv.andel pensjonsforsikring	156.821
5420	Bedriftslege	6.720
5430	Velferdstiltak	10.559
		637.605

<i>Reise- og diettutgifter</i>		
5500	Bilgodtgjørelse	77.154
5510	Diettgodtgjørelse	37.654
5520	Reiseutg. etter regning	42.750
5530	Møte- og seminaravgifter	7.946
5540	Tilskudd fagl. reiser	2.375
		167.879

<i>Sivile tjenestepliktige</i>		
5610	Dagpenger siv. tjenestepliktige	32.930
		32.930

<i>Gjenstander/konservering</i>		
6000	Innkjøp museumsgjenstander	18.809
6010	Konservering gjenstander	2.430
6020	Vedlikehold museale bygninger	416
		21.655

<i>Arkiv/bibliotek</i>		
6100	Bibliotek - kjøp bøker	51.767
6110	Bibliotek - ab.tidskrifter	12.191
6120	Utstyr arkiv/bibliotek	6.810
		70.768

<i>Forskning</i>		
6210	Forskning/dokumentasjon	12.065
6220	Produksjon publikasjoner	220.032
		232.097

<i>Akvaret</i>		
6400	Fôr/medisiner	16.337
6410	Fisk	619
6420	Utstyr	92.803
6430	Rekvisita	3.435
6440	Vedlikehold utstyr	39.756
		152.950

<i>Formidling</i>		
6500	Undervisningsmaterieell	4.005
6510	Utstillingsmaterieell	16.032
6560	Materieell friluftssamlingene	944
		20.981
<i>Arrangementsutgifter</i>		
6690	Arrangementsannonser	29.647
6695	Div. arrangementutgifter	11.369
		41.016
<i>Fotoutgifter</i>		
6710	Kjøp av fotorekvisita	31.781
6720	Kjøp fotoutgifter	22.304
		54.085
<i>Inventar/utstyr</i>		
7010	Kjøp kontormask./inventar	4.168
7020	Kjøp maskiner/tekn.utstyr	48.621
7025	Utstyr kioskdrift	15.099
7030	Tekn. installasjoner m.v.	62.881
		130.769
<i>Vedlikeholdsutgifter</i>		
7110	Vedlikehold museumsbygningen	96.469
7120	Vedlikehold Klokkegården	5.107
7130	Vedlikehold Fossekalen	1.241
7140	Vedlh. invent. museumsbygningen	10.519
7150	Vedlh. invent. Klokkegården	210
7160	Vedlh. invent. Fossekalen	40
7165	Vedlikehold maskiner	8.889
7180	Vedlikehold parkanlegg	62.184
7190	Snøbrøyting	9.810
		194.496
<i>Drift bygninger/anlegg</i>		
7210	Brensel Klokkegården	12.026
7220	Elektrisk kraft	297.540
7230	Rengjøringsmidler	25.267
7240	Lyspærer m.v.	9.058
7250	Festeavgifter	4.122
7260	Vannavgift	3.815
7270	Feie- og renovasjonsavgift	6.832
7280	Brann- og tyveriforsikringer	38.619
		397.279

<i>Administrasjonsutgifter</i>		
7300	Styre/repr.skapsmøter	18.835
7305	Andre møter	8.355
7310	Representasjon	3.199
7315	Medlemskontingenter	6.974
7320	Administrative annonser	5.876
7330	Kontorrekvisita	86.945
7340	Trykksaker	13.235
7350	Telefon	96.989
7360	Porto	68.574
7370	EDB-kostnader	68.560
7390	Div. admin. kostnader	14.518
		392.060
<i>Verkstedutgifter</i>		
7410	Innkjøp verktøy m.v.	8.645
7420	Innkjøp div. rekvisita	22.671
7430	Transport	1.799
7490	Div. utgifter verksted	3.737
		36.852
<i>Markedsføringsutgifter</i>		
7520	Annonser dagspressen	9.461
7530	Annonser tidsskrifter m.v.	4.396
7540	Div. markedsføringstiltak	15.480
		29.337
<i>Uforutsatte utgifter</i>		
7810	Uforutsatte utgifter	1.000
		1.000
<i>Kapitalutgifter</i>		
7910	Avdrag pantegjeld	68.851
7920	Renter pantegjeld	25.169
7940	Renter annen gjeld	1.608
7950	Renter Eidefondet	58.423
7980	Driftsmidler avsatt fond	49.000
		203.051

Noter til regnskapet 1985

Note 1.

Kommunale tilskudd fordeler seg slik:	1985	1984
Andebu	0,00	150,00
Asker	0,00	3.000,00
Aurskog-Høland	1.250,00	0,00
Bygland	0,00	150,00
Bykle	750,00	0,00
Drammen	1.000,00	1.000,00
Drangedal	400,00	500,00
Eidsberg	350,00	200,00
Eidskog	300,00	300,00
Eidsvoll	1.000,00	500,00
Elverum	37.000,00	35.000,00
Engerdal	1.000,00	0,00
Evje og Hornnes	350,00	0,00
Flesberg	200,00	0,00
Flå	125,00	130,00
Folldal	650,00	650,00
Fosnes	0,00	84,60
Frogn	1.000,00	1.000,00
Fyresdal	200,00	200,00
Gausdal	700,00	0,00
Gjerstad	270,00	0,00
Grue	1.800,00	1.700,00
Hamar	2.400,00	2.400,00
Hjartdal	200,00	100,00
Hobøl	0,00	120,00
Hof	270,00	0,00
Hole	200,00	200,00
Holtålen	260,00	260,00
Høylandet	400,00	0,00
Kongsvinger	1.500,00	500,00
Krødsherad	240,00	200,00
Lesja	0,00	250,00
Lillehammer	2.000,00	0,00
Løten	1.000,00	1.000,00
Malvik	400,00	400,00
Marker	0,00	550,00
Melhus	500,00	100,00
Meråker	300,00	0,00
Modum	1.200,00	2.400,00
Namsskogan	0,00	140,00
Nannestad	770,00	700,00
Nissedal	250,00	200,00
Nord-Fron	0,00	500,00

Nord-Odal	1.500,00	1.000,00
Os	300,00	0,00
Oslo	10.000,00	11.000,00
Rakkestad	700,00	350,00
Rendalen	811,20	819,60
Ringerike	1.350,00	1.350,00
Ringsaker	5.000,00	5.000,00
Rissa	0,00	1.281,00
Rjukan	365,00	0,00
Rollag	150,00	300,00
Rømskog	0,00	100,00
Røyken	1.370,00	0,00
Røyrvik	70,00	0,00
Sel	300,00	300,00
Selbu	815,00	400,00
Sigdal	400,00	400,00
Skjåk	300,00	0,00
Snillfjord	0,00	100,00
Stange	5.000,00	5.000,00
Stokke	0,00	800,00
Stor-Elvdal	0,00	500,00
Søndre-Land	0,00	500,00
Sør-Aurdal	350,00	0,00
Sør-Fron	350,00	0,00
Tinn	0,00	375,00
Tokke	280,00	275,00
Tolga	300,00	300,00
Trysil	500,00	0,00
Tydal	500,00	0,00
Ullensaker	2.000,00	1.000,00
Vang H	5.400,00	0,00
Varteig	212,00	211,00
Vegårshei	185,00	0,00
Verran	346,00	0,00
Vestre Slidre	500,00	0,00
Vinje	200,00	200,00
Våler i Solør	1.380,00	0,00
Østre Toten	1.400,00	0,00
Åmli	422,30	0,00
Åmot	1.500,00	1.500,00
Åsnes	2.640,00	0,00
	107.131,50	87.646,20

Andre off. tilskudd fordeler seg slik:

Direktoratet for Statens Skoger	30.000,00
Skogbruksetaten i Oslo, Lørenskog og Rælingen	7.000,00
	37.000,00

Note 2.

Private driftstilskudd fordeler seg slik:

Skogbrukets arbeidsgiverforening (1984)	30.000,00
Skogbrukets arbeidsgiverforening (1985)	30.000,00
Wilhelm Matheson (til arktisk avdeling)	5.000,00
Skogbruksforeningen av 1950	15.000,00
Østerdalen Sparebank	5.000,00
Skarnes Trelast	2.225,00
Norges Skogeierforbund	100.000,00
Ullensaker Skogeierlag	2.000,00
Mathiesen-Eidsvoll verk	5.000,00
	194.225,00

Tilskudd publikasjoner fordeler seg slik:

Skogbruksetaten i Oppland	25.000,00
Lågen/fiskeelvforening sone 1	10.000,00
Glommen/Laagens brukseierforening	10.000,00
Gudbrandsdal Sparebank	10.000,00
	55.000,00

Tilskudd div. tiltak fordeler seg slik:

Det. Kgl. Selskap for Norges Vel (til jakt/fiskedagene)	5.000,00
Skogbruksetaten i Trysil (til intervjuundersøkelse)	9.000,00
Skogbruksetaten i Engerdal (til intervjuundersøkelse)	1.000,00
	15.000,00

Fondsmidler som er overført til driften fordeler seg slik:

Fra publikasjonsfondet til Lågåsildboka	60.000,00
Fra «avsatt spesielle formål» til intervjuundersøkelse	10.500,00
Fra tilskudd spes.investeringer (Borregaard) kjøp av gjenst.	58.750,00
	129.250,00

Note 3.

Driftsmidler avsatt fond: kr. 49.000,- er avsatt vedlikeholdsfond. Dette er ubrukt budsjett-tert beløp til uforutsatte drifts- og vedlikeholdsutgifter (konto 7810).

Note 4.

Nyanlegg driftsbygninger:

Fossekallen	7.140,00
Sørlistøa	51.250,00

Magasinhallen:

Totalkostnad	861.269,00	
- Overført 1986-budsjett	485.646,00	375.623,00
		434.013,00

Note 5.

Nyanlegg maskiner og utstyr

EDB-anlegget	201.625,00
Utstyr traktor	22.560,00
Teknisk- og audiovisuelt utstyr	63.636,00
Inventar, bestikk og service	74.847,00
	362.688,00

Note 6.

Tilskudd spes. investeringer:

Borregaard (til kjøp av Sørlistøa og gjenstander)	110.000,00
Den norske Bryggeriforening (til film om Eieren)	25.000,00
Skogbrukets utviklingsfond (til magasinhallen)	100.000,00
	235.000,00

Note 7.

Årets driftsunderskudd kr. 20.987,- er belastet disposisjonsfondet.

Note 8.

Kr. 25.000,- fra Den norske Bryggeriforening avsatt på balansekonto for spesielle formål.

Kr. 58.750,- fra Borregaard til innkjøp av gjenstander er overført driftsbudsjettet.

Note 9.

Anne og Ivar Eides fond renteberegnet med 7,5 % i.h.h.t. styrevedtak (sak 2/1980).

Note 10.

Avsetninger til spesielle formål (avsetningsår i parantes)

Utstilling «Skog og vilt»	50.000,00	(1982)
Videre utbygging	300.000,00	(1982)
«Hva skogen gir»	2.000,00	(1982)
Tjærebrenningsfilm	30.000,00	(1984)
Elgmonumentet	13.650,00	(1984)
Einerfilm	25.000,00	(1985)
	<u>420.650,00</u>	

Note 11.

Tilført kapital	1985	1984
Magasinhallen	375.622,75	
Sørlistøa	51.250,00	
Fossekallen	7.140,00	932.836,97
Utendørsanlegget	4.569,00	
Avdrag pantegjeld	68.851,00	69.650,00
	<u>507.432,75</u>	<u>1.002.486,97</u>